

รายงานวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง ศึกษาพฤติกรรมการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กรณีก่อนในชั้นเรียน
โรงเรียนบ้านสองคอนศรีนครราชสีมา อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

นายวีระพล บุตรจันทร์
ผู้วิจัย

รายงานการศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ๒

รหัสวิชา ๒๐๐ ๕๑๔

ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

๒๕๖๒

ชื่องานวิจัย	ศึกษาพฤติกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กรณีก่อวินในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านสองคอนริศรุราษฎร์ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น
ชื่อผู้วิจัย	นายวิระพล บุตรจันทร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุสรณ์ นางทะราช
ครูที่เลี้ยง	นายสุเชษฐากร นันพอง
ปีการศึกษา	๒/๒๕๖๒

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กรณีก่อวินในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านสองคอนริศรุราษฎร์ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กรณีก่อวินในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านสองคอนริศรุราษฎร์ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

เป็นการศึกษาเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กรณีก่อวินในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านสองคอนริศรุราษฎร์ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยทำการศึกษาเป็นรายกรณีแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่มีพฤติกรรมก่อวินในชั้นเรียน จำนวน ๑ คน โรงเรียนบ้านสองคอนริศรุราษฎร์ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน การตอบแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และแบบประเมินตนเอง

ผลการศึกษาพบว่า จากสภาพปัญหาของนักเรียนที่เกิดขึ้น เป็นปัญหาที่มีสาเหตุมาจากหลายองค์ประกอบ ดังนี้ เช่น ปัญหาจากครอบครัว และปัญหาจากเพื่อนร่วมชั้นเรียน ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่า สาเหตุดังกล่าวสามารถแก้ไขได้ ถ้านักเรียน รวมทั้งผู้ปกครอง ครู และเพื่อนๆ ในชั้นเรียน และในโรงเรียน มีความตั้งใจจริงที่จะแก้ปัญหานี้อย่างจริงจัง ผู้วิจัยคาดการณ์ว่าสาเหตุดังกล่าวไม่รุนแรงมากนัก ถ้าหากนักเรียน ได้รับความรัก ความเข้าใจความอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่ และการชี้แนะแนวทางการเรียนที่ถูกต้องเหมาะสมอย่างแท้จริงก็ย่อมสามารถช่วยเหลือได้ อีกทั้งการทำสัญญาข้อตกลงร่วมกันกับนักเรียนก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สามารถช่วยเหลือให้นักเรียนให้เกิดปรับพฤติกรรมก่อวินในชั้นเรียนได้และนอกจากนี้นักเรียน ยังให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาเป็นอย่างดีอีกด้วย

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาเล่มนี้ สำเร็จได้ด้วยเพราะความกรุณาอย่างยิ่งจากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนุสรณ์ นางทะราช ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ อ่านตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ รวมทั้งได้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนดูแลให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ด้วยความเสียสละเวลา อันทำให้รายงานวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาตรี สาขาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่นทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์อันมีค่ายิ่งแก่ศิษย์

ขอกราบขอขอบพระคุณบิดามารดา ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณครูพี่เลี้ยงที่ให้คำแนะนำและแนวทางในการศึกษางานวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้

ขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านสองคอนริศสุราษฎร์ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ทุกคน ที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม ทำให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์ของการวิจัยในครั้งนี้ ขอโน้มบูชาพระคุณบิดา มารดา และครูบาอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ชีวิต สติปัญญาและคุณธรรม อันเป็นเครื่องชี้นำชีวิตและเสริมสร้างบารมีสิ่งดีงามให้แก่ผู้วิจัย

วีระพล บุตรจันทร์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
แบบอนุมติผลงานวิจัย	ก
บทคัดย่อ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ ๑ บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์การวิจัย	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๒
นิยามศัพท์เฉพาะ	๒
ประโยชน์ที่จะได้รับ	๓
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการก่อกวนในชั้นเรียน	๔
เทคนิคการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	๕
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๔
กรอบแนวคิดการวิจัย	๑๖
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	
รูปแบบการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๑๗
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๗
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๘
การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๙
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
การตอบแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล	๒๐
การประเมินตนเอง	๒๐
การสังเกต และการบันทึกการสังเกต	๒๑
การสัมภาษณ์	๒๒
การเยี่ยมบ้าน	๒๓
การวินิจฉัยการมีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน	๒๓
การช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริม	๒๔
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	๒๕
อภิปรายผลการวิจัย	๒๗
ข้อเสนอแนะ	๒๘
บรรณานุกรม	๒๙

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

๓๐

ภาพการเยี่ยมชมบ้านนักเรียน

๓๕

ประวัติผู้วิจัย

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสำเร็จในการศึกษาของนักเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ หลายประการด้วยกัน เช่น สภาพแวดล้อมของโรงเรียน การจัดระบบการเรียนการสอน เนื้อหาสาระของวิชาที่สอน ความสามารถของครูผู้สอน ภูมิหลังของครอบครัว และระดับสติปัญญาของผู้เรียน แต่ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการศึกษานอกเหนือจากปัจจัยที่กล่าวมาก็คือ ตัวของนักเรียนและความร่วมมือของนักเรียนในการเรียน เพราะในปัจจุบันนี้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนประสบอยู่เสมอ เป็นปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้เรียน โดยเฉพาะในขณะที่ครูสอน นักเรียนแสดงพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน เช่น เล่นกัน แหย่กัน ลุกจากที่เดินไปเดินมา คุยกันนอกเรื่อง และส่งเสียงดัง ไม่ทำงาน ที่ครูมอบหมาย พฤติกรรมเหล่านี้ทำให้การสอนของครูต้องหยุดชะงัก ไม่ต่อเนื่อง ซึ่งมีผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียนคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน นักเรียนที่ต้องการเรียนก็จะมีความรู้สึกไม่พอใจ พฤติกรรมของนักเรียนที่ก่อความวุ่นวายในชั้นเรียน^๔ เป็นผลให้การเรียนการสอนไม่บรรลุเป้าหมายที่ครูตั้งไว้

ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันจึงมุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาตัวผู้เรียนให้เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรม และการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ การพัฒนาด้านสติปัญญาจะเป็นด้านที่ได้รับความสนใจเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นด้านที่เห็นผลได้อย่างชัดเจน ผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถสูง มักจะได้รับการยอมรับมากกว่าผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถต่ำ การพัฒนาสติปัญญาของผู้เรียนยังทำได้ในขีดจำกัด และสิ่งหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาด้านสติปัญญาของผู้เรียนก็คือ พฤติกรรมในขณะเรียนของผู้เรียนเอง ซึ่งแสดงออกในแง่ของการก่อความวุ่นวายในชั้นเรียน ทำให้ห้องเรียนเกิดความไม่สงบ รบกวนผู้เรียนคนอื่น ๆ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และผลเสียของการมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน นั่นก็คือทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนที่ครูอธิบายได้ชัดเจน และยังทำให้เกิดปัญหาตามมาอีกประการหนึ่งคือ ผู้เรียนไม่สามารถมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเท่าที่ศักยภาพของเขาควรจะเป็น^๕

ดังนั้นแล้วผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญที่จะศึกษาทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กรณีก่อความวุ่นวายในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เพราะครูคือผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการที่จะลดพฤติกรรมก่อความวุ่นวายในชั้นเรียนของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งวิธีการที่ใช้ใช้นั้น มิใช่ด้วยการว่ากล่าวตักเตือนและอบรมเท่านั้น แต่ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำรวจตนเอง ยอมรับและเข้าใจตนเอง มองตนเองในแง่ของความเป็นจริงได้ถูกต้อง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้มองเห็นแนวทางแก้ไข ปรับปรุงตนเองและพัฒนาตนเองไปในทางที่ดีขึ้นตามศักยภาพที่ผู้เรียนมีอยู่

^๔ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. การศึกษาบุคคลเป็นรายกรณี. (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.๒๕๕๗). หน้า ๒๒๒

^๕ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. (กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.๒๕๖๐). หน้า ๑๒

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กรณีก่อนลงในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

๑.๒.๒ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่มีพฤติกรรมก่อนลงในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กรณีก่อนลงในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

๑.๓.๑. **ขอบเขตด้านประชากร** โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยมีกรณีศึกษาจำนวน ๑ คน

๑.๓.๒. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** คือ การมุ่งศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กรณีก่อนลงในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา ซึ่งศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากหนังสือ เอกสาร และเว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ต

๑.๓.๓. **ขอบเขตด้านสถานที่ในการศึกษา** คือ ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

๑.๓.๔ **ขอบเขตด้านระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล** คือ การวิจัยในครั้งนี้ได้เริ่มดำเนินงานเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๕ เดือน

๑.๔ นิยามศัพท์เฉพาะ

๑.๔.๑ พฤติกรรม^๖ หมายถึง การแสดงและกิริยาท่าทางของสิ่งมีชีวิตที่เกิดร่วมกันกับสิ่งแวดล้อม เป็นการตอบสนองของระบบหรือสิ่งมีชีวิตต่อสิ่งเร้าหรือการรับเข้าทั้งหลาย ไม่ว่าจะป็นภายในหรือภายนอก มีสติหรือไม่มีสติระลึก ชัดเจนหรือแอบแฝง และโดยตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจ

๑.๔.๒ นักเรียน^๗ หมายถึง ผู้เรียนในโรงเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา (บางครั้งอาจใช้ในความหมายกว้าง หมายถึง ผู้ศึกษาในสถานศึกษาทั้งหมดก็ได้)

๑.๔.๓ มัธยมศึกษา หมายถึง ลำดับการศึกษาชั้นที่ ๓ รองจากระดับ ประถมศึกษา และแบ่งเป็น ๒ ช่วงชั้น คือ ช่วงมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เรียกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น (มัก

^๖ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต.ความหมายของพฤติกรรม.[แหล่งข้อมูล]. <https://twitter.com/usax๑puidsqxoy๒>. (วันสืบค้นข้อมูล ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒). ๒๕๖๐, หน้า ๑

^๗ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน.ความหมายของนักเรียน.[แหล่งข้อมูล].<http://www.royin.go.th/dictionary/>. (วันสืบค้นข้อมูล ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒). ๒๕๕๒ หน้า ๖๗๔

เรียกโดยย่อว่า ม.ต้น) เทียบเท่ากับ grade ๑-๓ และช่วงมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เรียกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย

๑.๔.๔ ก่อทวน หมายถึง ก่อให้เกิดความรำคาญ, รบกวนความสงบเรียบร้อย

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ ได้ทราบพฤติกรรมก่อทวนในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

๑.๕.๒ ได้ปรับพฤติกรรมก่อทวนในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กรณีก่อทวนในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ผู้ทำวิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า แนวคิดทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิด โดยผู้วิจัยได้แบ่งประเภทของ แนวคิดทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมก่อทวนในชั้นเรียน

๒.๒ เทคนิคการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

๒.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๔ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมก่อทวนในชั้นเรียน

ความหมายพฤติกรรมก่อทวน

ความหมายของพฤติกรรมก่อทวนในชั้นเรียน (Disruptive Outburst) หมายถึง พฤติกรรมที่ รบกวนห้องเรียน รบกวนความสงบ ความเป็นระเบียบในห้องเรียน

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ ให้ความหมายของคำว่า

พฤติกรรม หมายถึง ความประพฤติ การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

ก่อทวน หมายถึง ก. ก่อให้เกิดความรำคาญหรือไม่สงบอยู่ได้.

ดังนั้นแล้วเมื่อนำคำทั้งสองมารวมกันจะได้คำว่า พฤติกรรมก่อทวน ซึ่งรวมความหมายแล้ว หมายถึง ความประพฤติ การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้าที่กระทำแสดงออกมาซึ่งก่อให้เกิดความรำคาญหรือไม่สงบอยู่ได้ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นในขณะนั้น

ไพบูลย์ คลินิกกิจกรรมบำบัด^๔ ได้ให้ความหมายถึงเด็กที่มีพฤติกรรมก่อกวนไว้ ดังนี้ คือเด็กที่แสดงพฤติกรรมหรือ อารมณ์ที่เบี่ยงเบนไปจากเด็กทั่วไปในวัยเดียวกันเป็นอย่างมาก ซึ่งมีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์อยู่ในขั้นรุนแรง และเป็นไปอย่างต่อเนื่อง พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนนี้ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ของเด็กและผู้อื่น ทำให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับพัฒนาการของตนเอง มักแสดงออกดังนี้ ขาดปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้างมีความเกะกวดทางอารมณ์ และแสดงออกทางพฤติกรรมในลักษณะที่รุนแรงไม่เหมาะสมไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมและวัฒนธรรม เช่น ชน สมาธิสั้น ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ ก้าวร้าว ไม่สนใจฟังคำสั่ง รอคอยไม่ได้ ทำร้ายตนเอง เป็นต้น

โพรเดน และคนอื่นๆ ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมลูกออกจากที่นั่งส่งเสียงดัง พูดคุยกับเพื่อนในขณะที่ครูสอน และไม่ทำงานตามที่ครูมอบหมาย

มิลแมน และคนอื่นๆ กล่าวว่า พฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่มีลักษณะก้าวร้าวซุกซนไม่อยู่กับที่ ไม่ทำงานตามที่ครูมอบหมาย และพูดคุยกับเพื่อน

สาเหตุของพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนเด็กที่มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนนั้นมีสาเหตุมาจากเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑. เรียกร้องความสนใจเพราะขาดความเอาใจใส่จากพ่อแม่ พ่อแม่มีงานมากเกินไป
๒. ขาดความรักความอบอุ่น
๓. พ่อแม่รักตามใจและปกป้องลูกไม่เป็น
๔. พ่อแม่ไม่ค่อยอยู่บ้าน มักปล่อยให้เล่นตามลำพังเสมอ
๕. ไม่มีเพื่อนเล่น
๖. มีความคับข้องใจเพราะพ่อแม่บังคับมากเกินไป

พรชูลี อาชวอรุ่ง^๕ กล่าวว่า ลักษณะของเด็กที่มีพฤติกรรมก่อกวนความสงบ ความเป็นระเบียบในห้องเรียน มีดังนี้ พูดตะโกนเสียงดัง ชอบทำเสียงดังโดยการกระแทกของทุบโต๊ะ ทำเก้าอี้ล้ม ยกเก้าอี้ทุ่ม เดินออกนอกห้องเรียน เดินไปมารอบ ๆ ห้อง รบกวนการทำงานขอเพื่อนโดยการเข้าหย่าและยื้อยุดฉุดมือเพื่อขัดขวางการทำงานขอเพื่อน

สรุปลักษณะของเด็กที่มีพฤติกรรมก่อกวน คือ เด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์ปกติอันจะสร้างปัญหาให้แก่ตัวเองและผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะส่งผลกระทบต่อผลการเรียนของเด็ก ทำให้ผลการเรียนแย่งลง

สมพร สุทัศน์^๖ ได้เสนอวิธีการแก้ไขพฤติกรรมก่อกวนของเด็กไว้ดังนี้

๑. ครูจะไม่ให้ความสนใจแก่พฤติกรรมที่รบกวนห้องเรียนนอกเสียจากว่าเป็นพฤติกรรมที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

^๔ไพบูลย์ คลินิกกิจกรรมบำบัด. ปัญหาพฤติกรรม และอารมณ์ที่มักพบในวัยเรียน. ๒๕๕๗. [ออนไลน์].

แหล่งข้อมูล : <http://www.paidi-th.com/personel.php> (๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒).

^๕ พรชูลี อาชวอรุ่ง และสงบ ลักษณะ. ขนาดและประชากรไทย. (กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา. ๒๕๕๙) หน้า ๔๙-๕๕.

^๖ สมพร สุทัศน์. จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน. (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. ๒๕๕๙) หน้า ๔๖.

๒. เมื่อมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ก็ให้ความสนใจหรือให้สิ่งที่เด็กพอใจ

๓. อาจจะมีนักเรียนควบคุมตนเองโดยการตั้งเกณฑ์ไว้ว่าควรมีพฤติกรรมก่อน
ได้กี่ครั้งในเวลาที่กำหนด

ในการปรับพฤติกรรมในห้องเรียนในสภาพการณ์จัดการเรียนการสอน ครูมีอิทธิพลในการ
แก้ไขพฤติกรรมมากโดยเฉพาะการให้แรงเสริม ทั้งการให้แรงเสริมบวก และวิธีการอื่นๆ แม้แต่การ
ลงโทษสถานเบา และการให้แรงเสริมทางสังคม

แฮริงและฟิลลิปส์ (Haring & Phillips, ๑๙๗๒) กล่าวว่า ครูสามารถให้แรงเสริมใน
ห้องเรียนได้ด้วยการให้ความสนใจและให้คำชมเชย ซึ่งเป็นแรงเสริมที่มีประสิทธิภาพมาก ประการ
สำคัญแรงเสริมทางสังคมเป็นแรงเสริมที่นำมาใช้ได้ง่าย สะดวกและรวดเร็วอลท์แมน และลินตัน
(Altman and Linton) ได้ให้เหตุผล ๓ ประการว่า ครูเหมาะสมสำหรับเป็นผู้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
เด็กเพราะ (สมพร สุทัศนีย์, ๒๕๔๔)๑. สภาพห้องเรียนเป็นที่ที่เรามองเห็นได้ทั้งพฤติกรรมทางสังคม
และพฤติกรรมทางวิชาการ๒. ในสภาพการเรียนเด็กต้องตั้งใจฟังครูอยู่แล้ว๓. ในหลักสูตร มีเนื้อหา
บางส่วนที่เกี่ยวกับการแก้ไขพฤติกรรมของเด็ก นอกจากนี้ในบรรยากาศของห้องเรียนนั้นสามารถปรับ
พฤติกรรมของเด็กได้หลายอย่างและสามารถทำได้รวดเร็ว

แนวทางในการปรับพฤติกรรมในห้องเรียนสำหรับการแก้ไขพฤติกรรมในห้องเรียนที่
เรียกว่า “การปรับพฤติกรรม” สามารถกระทำได้ ๒ แนวทาง คือ (สมพร สุทัศนีย์, ๒๕๔๔)

๑. การจัดบรรยากาศในการเรียนการสอน

๒. ใช้เทคนิคการปรับพฤติกรรม

แนวทางที่ ๑ การจัดบรรยากาศในการเรียนการสอน เป็นการเน้นแนวคิดของมนุษยนิยมที่
เน้นอารมณ์ ความรู้สึกและความต้องการโดยเฉพาะความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ซึ่งได้แก่

๑) ความต้องการทางด้านร่างกาย

๒) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย

๓) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ

๔) ความต้องการเกียรติและการยอมรับ

๕) ความต้องการตระหนักในตนเองเพื่อให้เด็กที่มีปัญหาเศรษฐกิจ ความมั่นคงปลอดภัย ขาด
ความรัก ความอบอุ่นและการยอมรับให้เด็กได้รับในสิ่งที่ไม่เคยได้รับมาก่อน ให้เด็กรู้สึกที่โรงเรียน
เป็นสถานที่ที่น่าอยู่ น่าเล่าเรียน ดังนั้นการจัดบรรยากาศในการเรียนการสอน มีดังนี้

๑. ควรสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่ช่วยให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ตนเป็นส่วนหนึ่งของ
ห้อง หรือเป็นสมาชิกคนหนึ่งของห้องเรียน และมีแรงจูงใจภายในที่จะเรียนรู้ บรรยากาศใน
ห้องเรียนไม่ร้อนอบอ้าว ห้องเรียนควรโปร่ง อากาศถ่ายเทได้สะดวกหรือมีพัดลมระบายอากาศ จัด
โต๊ะ เก้าอี้ให้เด็กนั่งสบายๆ เหมาะกับวัยและรูปร่างของเด็ก ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กผ่อนคลาย
ความตึงเครียดบ้างหลังจากนั่งเรียนมาเป็นเวลานานพอสมควร โดยอนุญาตให้ออกไปล้างหน้า หรือทำ
ตัวให้สบายที่สุด

๒. คำนึงถึงสภาพร่างกายว่าเด็กได้รับอาหารเพียงพอแล้วหรือยัง ควรจัดอาหารกลางวัน
เด็กที่ขาดสนใจหาน้ำดื่มไว้ให้เพียงพอ จัดหาของว่างให้เด็กได้รับประทานในเวลาบ่าย หรือให้มีเวลา
พักตอนบ่ายสัก ๑๐-๑๕ นาที เพื่อให้เด็กออกไปหาอาหารรับประทาน นอกจากนี้ครูควรสำรวจว่า
เด็กคนใดเจ็บป่วยบ้าง ถ้ามีเด็กเจ็บป่วยควรให้พักผ่อน รับประทานยาให้ร่างกายพร้อมที่จะเรียนได้

๓. ทำให้เด็กรู้สึกมั่นคงปลอดภัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ เช่น โต๊ะเรียน ม้านั่งควรอยู่ใน

สภาพที่แข็งแรงทนทาน อาคารเรียนก็ต้องมั่นคงแข็งแรง สามารถต้านทานลมพายุได้ เพดานห้องเรียน ไม่เก่า ผุ จนเกิดความน่ากลัว อุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องเรียน เช่น พัดลมที่ติดอยู่บนเพดานอยู่ในสภาพแข็งแรง เครื่องใช้ไฟฟ้าอยู่ในสภาพดี ปลอดภัย นอกจากนี้ครูควรจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมความมั่นคงปลอดภัย

๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จ เมื่อเด็กประสบความสำเร็จจะรู้สึกภาคภูมิใจและมีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง (self – concept) ไปในทางที่ดี วิธีที่จะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จ

๕. ครูควรแสดงการยอมรับเด็กไม่ว่าเด็กจะอยู่ในสภาพใด เช่น ถ้าเป็นเด็กที่เรียนอ่อน มีปมด้อย ครูก็ควรแสดงให้เห็นว่าครูยอมรับในสภาพที่เด็กเป็นอยู่และเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถด้านอื่นๆ เป็นการชดเชยเพื่อช่วยให้เด็กรู้สึกว่าคุณค่า ๖. การเปิดโอกาสให้เด็กได้รับการยอมรับอีกวิธีหนึ่งคือ การให้ทำงานเป็นกลุ่ม จากการศึกษาและวิจัยพบว่า การทำงานเป็นกลุ่มมีประสิทธิภาพมากกว่าการทำงานคนเดียว เพราะคนต้องการมีความสัมพันธ์กับคนในกลุ่ม ต้องการปรึกษาหารือ ดังนั้น การทำงานเป็นกลุ่มย่อมทำให้เด็กได้รับการยอมรับและได้รับความสำคัญ แม้ว่าบางครั้งการทำงานเป็นกลุ่มจะทำให้คนทำตามกลุ่มและสูญเสียอิสรภาพ ความเป็นตัวของตัวเองไปบ้างก็ไม่เป็นไร^{๑๑}

^{๑๑} สุรางค์ ไคว์ตระกูล.จิตวิทยาการศึกษา.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓.หน้า

แนวทางที่ ๒ เทคนิคการปรับพฤติกรรม เป็นวิธีการปรับพฤติกรรมที่อยู่บนพื้นฐานการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ เช่น

๑. การให้แรงเสริม การให้แรงเสริมเป็นวิธีการของการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขการกระทำของสกินเนอร์ เป็นวิธีการที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขพฤติกรรมของเด็กในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีข้อมูลยืนยันการใช้แรงเสริมในหลายรูปแบบ เช่น การให้แรงเสริมที่เป็นสิ่งของที่จับต้องได้ กินได้ แรงเสริมทางสังคมที่เป็นคำชมเชย การให้ความสนใจ แรงเสริมที่เป็นกิจกรรมที่เด็กชอบมากกว่ากิจกรรมการเรียน แรงเสริมที่แลกเปลี่ยน ฯลฯ มีงานวิจัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันที่ยืนยันว่าแรงเสริมประสิทธิภาพแก้ไขพฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมทางสังคมและอื่นๆ เช่น งานวิจัยของ พิมพ์วิสาข์ ดิ่งเคลือบ (๒๕๕๕) ผลการวิจัยพบว่า เมื่อใช้วิธีการเสริมแรงทางบวก (การเพิ่มคะแนน) จะกระตุ้นให้นักศึกษาเล่นอินเตอร์เน็ตระหว่างเรียนลดลงน้อยกว่า การใช้วิธีการเสริมแรงทางลบ(การหักคะแนน) โดยเมื่อได้รับการเสริมแรงทางบวกจะทำให้มีความสนใจเรียนมากขึ้น และเมื่อนักศึกษาเข้าใจเนื้อหาและสามารถทำแบบฝึกหัดได้จะส่งผลต่อคะแนนของนักศึกษาสูงขึ้นอีกด้วย และงานวิจัยของ (วันดี จูเปี่ยม, ๒๕๕๔) ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓/๕ มีพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาวิทยาศาสตร์มากขึ้นหลังการใช้แรงเสริมทางบวกด้วยเบี้ยอรรถกรและมีพฤติกรรมความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายสูงกว่าร้อยละ ๗๐ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

๒. การฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสม (Assertive behavior) เป็นเทคนิคการปรับพฤติกรรมที่ใช้ในการแก้ไขความกลัวและความวิตกกังวล โดยจะใช้วิธีการและขั้นตอนในการฝึกพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยการฝึกทักษะทางสังคม (Social Skills) และ การใช้เทคนิคต่างๆ เช่น การให้คำแนะนำ (Coaching Instruction) การแสดงตัวอย่าง (Modeling) การซ้อมบทบาทของพฤติกรรม (Behavior rehearsal) การให้แรงเสริมทางบวก (Positive reinforcement) การแสดงบทบาทสมมติ (Role-playing) และการให้การบ้าน (Home assignment) เพื่อให้เกิดการแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิด และความต้องการที่แท้จริงของแต่ละคนได้อย่างเหมาะสมเป็นธรรมชาติ ด้วยความมั่นใจอย่างตรงไปตรงมา ตามสิทธิของแต่ละบุคคลอีกด้วย ในการวิจัยครั้งนี้พฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมวัดด้วยคะแนนจากแบบวัดพฤติกรรม การแสดงออกอย่างเหมาะสม (ตรรกพร สุขเกษม, ๒๕๕๔)

๓. การเตือนตนเอง (Self – monitoring) เป็นเทคนิคง่ายๆ ที่ให้บุคคลหรือเด็กที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสังเกตและรายงานพฤติกรรมของตนเองว่าเกิดขึ้นเวลาใด ในสถานการณ์ใดมากที่สุด แล้วรายงานต่อผู้ที่จะแก้ปัญหาหรือรายงานให้ครูทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมต่อไป วิธีนี้เป็นวิธีควบคุมตนเองจากทั้งภายนอกและภายใน นั่นคือ การสังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมตนเอง นับเป็นวิธีควบคุมจากภายใน แต่การที่ครูหรือบุคคลภายนอกให้แรงเสริมเป็นวิธีควบคุมจากภายนอก

๔. การเสนอตัวแบบ (Modeling Procedure) การเสนอตัวแบบเป็นเทคนิคที่พัฒนามาจากงานของแบนดูราในช่วงปี ค.ศ. ๑๙๖๙ คือ การเสนอตัวแบบในโรงเรียน การเสนอตัวแบบเป็นเทคนิคที่สามารถใช้ปรับพฤติกรรมทางอารมณ์ทางสังคม หรือทักษะทางกาย ซึ่งนับว่าเป็นเทคนิคที่ใช้ได้อย่างกว้างขวางและเป็นธรรมชาติ ซึ่งแบนดูรา (Bandura, ๑๙๖๙) กล่าวว่าตัวแบบนี้ให้ประโยชน์ ๓ ด้าน คือ ช่วยให้บุคคลเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ ช่วยให้พฤติกรรมที่เรียนรู้มาแล้วได้มีโอกาสแสดงออก และมีผลให้เกิดการระงับพฤติกรรมบางอย่างการเสนอตัวแบบทำให้เด็กเกิดการสังเกตและทำตามแบบอย่าง

เช่น สังเกตตัวแบบจริง ตัวแบบจากภาพยนตร์ จากรูปภาพ ฯลฯ การเสนอตัวแบบจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กมาก ดังตัวอย่างการศึกษาของรอสและคณะ (Ross, et.al., ๑๙๗๑) ซึ่งให้เด็กที่แยกตัวออกจากสังคมดูตัวแบบจากรูปภาพการเล่าเรื่อง ภาพยนตร์ และตัวแบบคนจริงซึ่งแสดงการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นให้เด็กดู และให้แรงเสริมเมื่อเด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

๕. การชี้แนะ (Prompts) เป็นการให้สิ่งเร้ากระตุ้นให้เด็กแสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการ การชี้แนะมักนิยมใช้ร่วมกับการให้แรงเสริม การชี้แนะอาจจะเป็นคำพูด กิริยาท่าทางหรือสื่อต่างๆ เครื่องชี้แนะอาจช่วยปรับพฤติกรรมทางการเรียน หรือพฤติกรรมทางสังคม ถ้าเป็นเด็กที่มีปัญหาทางการเรียน แก้ได้โดยตรงด้วยการอาศัยเครื่องชี้แนะ ได้แก่ “บทเรียนแบบโปรแกรม” หรือสื่ออย่างอื่น สำหรับเครื่องชี้แนะในการปรับพฤติกรรมอื่นๆ มีหลายวิธี เช่น การพูดกระตุ้น การใช้กิริยาท่าทาง

๖. การลงโทษ เป็นการให้สิ่งเร้าที่ก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจ (aversive stimulus) หลังจากการตอบสนองอันใดอันหนึ่ง ซึ่งทำให้โอกาสที่จะแสดงออกแล้วควบคุมด้วยสิ่งเร้าที่ไม่น่าพึงพอใจ ซึ่งเป็นวิธีการควบคุมพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลเสียเพราะเป็นการให้สิ่งที่ไม่น่าพึงพอใจหลังจากพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นการลงโทษมักจะเป็นวิธีที่ใช้กับเด็กที่ปรับตัวไม่ได้อย่างรุนแรง เช่น ก้าวร้าว ต่อสู้ ทูบตี เป็นต้น การลงโทษอาจจะเป็นการทำให้เจ็บกาย เช่น ตีและเจ็บปวดทางใจ เช่น ต่าหนิ เยาะเย้ย นอกจากนี้ยังมีการช็อตด้วยไฟฟ้าเสียงรบกวน เป็นต้น๗. การควบคุมตนเอง วิธีการควบคุมตนเองที่ใช้ในห้องเรียนนั้นจะกระทำตามขั้นตอนที่กล่าวไว้แล้ว คือ

- ๑) การกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายด้วยตนเอง
- ๒) กำหนดเงื่อนไขแรงเสริมหรือการลงโทษด้วยตนเอง
- ๓) การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมด้วยตนเอง
- ๔) การประเมินตนเอง
- ๕) ให้แรงเสริมหรือลงโทษตนเอง

๖. การฝึกสอนตนเอง (Self-instructional Training) เป็นเทคนิคได้พัฒนามาจากแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบการกระทำของสกินเนอร์ และงานของนักจิตวิทยาชาวรัสเซีย ที่ศึกษาถึงพัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างภาษา ความคิด และพฤติกรรมและได้เสนอว่า การควบคุมพฤติกรรมของบุคคลนั้นเริ่มจากบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขาโดยเริ่มจากการควบคุมด้วยคำพูดหรือภาษา ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมทางสังคมพัฒนาไปสู่การควบคุมตนเองโดยการที่เด็กใช้คำพูดภายนอก (พูดเสียงดัง) ต่อมาจึงพูดจากภายในใจตนเอง เขาจึงได้พัฒนาโปรแกรมการสอนตนเองขึ้นสอนเด็กที่มีลักษณะหุนหันพลันแล่น (Impulsive) โดยเริ่มให้เด็กดูตัวแบบว่าเขาจะทำอะไรแล้วให้เด็กพูดตามด้วยเสียงดัง จากนั้นค่อยๆ พูดให้เบาลง จนในที่สุดพูดกับตัวเองภายในใจ ซึ่งพบว่าได้ผลดี (Meichenbaum and Goodman ๑๙๗๑ อ้างถึงใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, ๒๕๕๐)๙. วิธีพฤติกรรมบำบัด เป็นวิธีการที่มีคนนิยมใช้กันมากในคลินิกโดยอาศัยหลักการเรียนรู้ในห้องทดลองมาใช้บำบัดคนเป็นโรคจิต โรคประสาทเพราะเชื่อว่า อาการของโรคจิต โรคประสาทนั้นเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ ที่ไม่สมเหตุสมผลและขาดการปรับตัวที่ดีจึงทำให้คนไข้แสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่ผิดปกติธรรมดาโดยอ้างอิงถึงทฤษฎีที่ช่วยในการเรียนรู้ดังนี้

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบคลาสสิก (Classical Conditioning)

เป็นการเรียนรู้ที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้า และปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งเร้าที่ว่านี่เป็นสิ่งเร้าภายนอกที่มากกระตุ้นให้คนแสดงพฤติกรรมที่เป็นไปโดยอัตโนมัติเพราะพฤติกรรมของมนุษย์ไม่ได้

เกิดขึ้นอย่างรู้ตัวทั้งหมด เช่น ถ้าคนเอามือไปถูกเตาร้อนๆ ก็จะหดมืออย่างรวดเร็ว ปฏิกริยาตอบสนองเช่นนี้ไม่ได้เกิดจากการเรียนรู้แต่มันจะเป็นไปโดยอัตโนมัติสิ่งเร้าที่มากกระตุ้นไม่ได้เป็นสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข แต่มันจะเป็นไปโดยอัตโนมัติสิ่งเร้าที่มากกระตุ้นไม่ได้เป็นสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข (Unconditioned Stimulus) ดังนั้นเมื่อนำสิ่งเร้าใหม่มาควบคู่กับสิ่งเร้าซึ่งทำให้เกิดปฏิกริยาตอบสนองที่เป็นไปโดยอัตโนมัติหรือที่เรียกว่าปฏิกริยาสะท้อน (Unconditioned Response) สิ่งเร้าใหม่ที่มีความเป็นกลางจะทำให้เกิดพฤติกรรมที่ถูกวางเงื่อนไขได้ดังเช่นการทดลองสุนัขกระดิ่งให้สุนัขฟัง สุนัขจะมีปฏิกริยาตอบสนองที่ไม่อาจทำนายได้(อาจเฉยๆ หรือกระดิกหาง ฯลฯ) เมื่อเอาอาหารมาวางใกล้ปากสุนัขสุนัขจะน้ำลายไหล ต่อมาเมื่อทำการทดลองโดยสุนัขกระดิ่ง (สิ่งเร้าที่เป็นกลาง) แล้วเอาอาหารซึ่งเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดปฏิกริยาสะท้อน (Unconditioned Stimulus) ใส่ปากสุนัข โดยทำซ้ำๆ ในเวลาที่ใกล้ชิดติดกันหลายๆ ครั้ง ในระยะหลังเมื่อสุนัขกระดิ่งเพียงอย่างเดียวสุนัขจะน้ำลายไหล เพราะเกิดการเรียนรู้และเชื่อมโยงระหว่างเสียงกระดิ่งกับอาหาร นั่นคือแต่เดิมน้ำลายของสุนัขไม่ไหลเมื่อได้ยินเสียงกระดิ่ง แต่เมื่อนำ เสียงกระดิ่งไปควบคู่กับอาหารน้ำลายสุนัขจะไหลเมื่อได้ยินเสียงกระดิ่งอย่างเดียวในเวลาต่อมา ซึ่งจะเห็นว่าเสียงของกระดิ่ง ในตอนแรกเป็นสิ่งเร้าที่เป็นกลาง (cs) โดยเราไม่ทราบว่าสุนัขจะตอบสนองต่อเสียงกระดิ่งในลักษณะใด ต่อมาเมื่อเอาผงเนื้อใส่ปากสุนัขควบคู่กับเสียงกระดิ่งในเวลาที่ย้ำกันหลายๆ ครั้ง กระดิ่งจะกลายเป็น “สิ่งเร้าที่ถูกวางเงื่อนไข” (Conditioned Stimulus) หมายความว่า สุนัขเกิดการเรียนรู้ว่า เมื่อได้ยินเสียงกระดิ่งจะได้กินเนื้อ การที่สุนัขน้ำลายไหลในครั้งหลังๆ จึงเป็นปฏิกริยาตอบสนองที่ถูกวางเงื่อนไข” (Conditioned Response)

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขการกระทำ (Operant Conditioning)

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขการกระทำ เป็นทฤษฎีที่พัฒนาโดยนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ซึ่งเน้นการกระทำที่บุคคลต้องลงมือกระทำ เอง (Emitted Behavior) สกินเนอร์ เชื่อว่า พฤติกรรมเกิดร่วมกันระหว่างตัวผู้แสดงพฤติกรรม (Genetic Endowment) และเงื่อนไขสิ่งแวดล้อมในรูปผลกรรม (Consequences) ทำให้เกิดพฤติกรรมที่เรียกว่า พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเอง (Emitted Response) ซึ่งผู้แสดงพฤติกรรมแสดงเอง และพฤติกรรมดังกล่าวถูกควบคุมโดยผลกรรมนั้นส่งผลให้เกิดปฏิกริยาตอบสนองในที่นี้หมายถึง พฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน วัดได้นับได้ เช่น พูดจาสุภาพ นิ่งกับที่ พูดชัดเจน ฯลฯ สิ่งเร้าที่เป็นแรงเสริมหรือรางวัลอาจจะเป็นสิ่งของ คำชมเชยหรือสัญลักษณ์การให้สิ่งเร้าดังกล่าว ควรให้ทันทีที่เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์พฤติกรรมที่พึงประสงค์จะเพิ่มขึ้น ส่วนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้แก่ พูดจาหยาบคาย ลูกจากที่ พูดไม่ชัด ฯลฯ จะไม่ได้รับความสนใจ พฤติกรรมดังกล่าวก็จะลดลงและหายไปในที่สุด

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Maslow's Hierarchical Theory of Motivation)

Maslow เชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์เป็นจำนวนมากสามารถอธิบายโดยใช้แนวโน้มของบุคคลในการค้นหาเป้าหมายที่จะทำให้ชีวิตของเขาได้รับความต้องการ ความปรารถนา และได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตนเอง เป็นความจริงที่จะกล่าวว่ากระบวนการของแรงจูงใจเป็นหัวใจของทฤษฎีบุคลิกภาพของ Maslow โดยเขาเชื่อว่ามนุษย์เป็น “สัตว์ที่มีความต้องการ” (wanting animal) และเป็นการยากที่มนุษย์จะไปถึงขั้นของความพึงพอใจอย่างสมบูรณ์ ในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow เมื่อบุคคลปรารถนาที่จะได้รับความพึงพอใจและเมื่อบุคคลได้รับความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งแล้วก็จะยังคงเรียกร้องความพึงพอใจสิ่งอื่นๆ ต่อไป ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะของมนุษย์ ซึ่งเป็นผู้ที่มี

ความต้องการจะได้รับสิ่งต่างๆ อยู่เสมอ Maslow กล่าวว่าความปรารถนาของมนุษย์นั้นติดตัวมาแต่กำเนิดและความปรารถนาเหล่านี้จะเรียงลำดับขั้นของความปรารถนา ตั้งแต่ขั้นแรกไปสู่ความปรารถนาขั้นสูงขึ้นไปเป็นลำดับ

ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ (The Need –Hierarchy Conception of Human Motivation) Maslow เรียงลำดับความต้องการของมนุษย์จากขั้นต้นไปสู่ความต้องการขั้นต่อไปได้เป็นลำดับดังนี้

๑. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs)
๒. ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs)
๓. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and love needs)
๔. ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง (Esteem needs)
๕. ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง (Self-actualization needs)

พรหมธิดา แสนคำเครือ^๙ กล่าวว่า การศึกษารายกรณีเป็นกระบวนการศึกษา รายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลเป็นรายกรณีต่อเนื่องกันไประยะหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจะหาทางช่วยให้บุคคลปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นทุกด้าน เช่น อารมณ์ สังคม เจตคติ ความสนใจ และการเรียน เป็นต้น

พนม ลิมอารีย์^{๑๐} กล่าวว่า การศึกษารายกรณี หมายถึง การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลอย่างลึกซึ้งและวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมเช่นนั้นหรือมีพฤติกรรมแปลกไปว่ามีสาเหตุมาจากอะไร รวมทั้งแปลความหมายของพฤติกรรมนั้น ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กับปัญหาและการปรับตัวของบุคคลนั้นอย่างไร

สรุปได้ว่า การศึกษารายกรณี หมายถึง การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับบุคคล หรือศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ที่สำคัญของหน่วยใดหน่วยหนึ่งในสังคมอย่างลึกซึ้ง ต่อเนื่องกันไปเป็นระยะเวลาหนึ่ง และวิเคราะห์ วินิจฉัยถึงสาเหตุของพฤติกรรมที่เป็น พร้อมทั้งแนวทางการช่วยเหลือการป้องกัน และการส่งเสริม เพื่อให้บุคคลที่ถูกศึกษานั้นสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๒.๒ เทคนิคการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกริยาหรือกิจกรรมทุกชนิดของสิ่งมีชีวิตแม้ว่าจะสังเกตได้หรือไม่ก็ตาม เช่น คน สัตว์ มีนักพฤติกรรมศาสตร์บางคนได้ให้ความหมายไว้ว่าพฤติกรรมมีความหมายกว้างขวางครอบคลุมไปถึงพฤติกรรมของสิ่งที่ไม่มีชีวิตด้วย เช่น การไหลของน้ำ คลื่นของน้ำทะเล กระแสลมที่พัด การปลิวของฝุ่นละออง การเดือดของน้ำ เป็นต้น สิ่งทีกล่าวมาเป็นการเคลื่อนไหวของสิ่งไม่มีชีวิต แต่มีการเปลี่ยนแปลงจากลักษณะหนึ่งไปยังอีกลักษณะหนึ่ง เลยถือว่าคล้าย ๆ กับเป็นปฏิกริยาหรือเป็นกิจกรรมที่ปรากฏออกมาจากสิ่งนั้นจึงนับว่าเป็นกิจกรรมด้วยการศึกษาเรื่องพฤติกรรมส่วนใหญ่จะมุ่งศึกษาเฉพาะพฤติกรรมของคนส่วนพฤติกรรมของสัตว์กระทำเป็นบางครั้งเพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบให้เข้าใจในพฤติกรรมของคนได้ดียิ่งขึ้น

^๙ พรหมธิดา แสนคำเครือ. การแนะแนวเบื้องต้น. (พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก.๒๕๕๘) หน้า ๗๐.

^{๑๐} พนม ลิมอารีย์. การเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล. (กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. ๒๕๖๐) หน้า ๑๗.

๑. พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) พฤติกรรมภายนอก หมายถึง ปฏิบัติของบุคคลหรือกิจกรรมของบุคคลที่ปรากฏออกมาให้บุคคลอื่นได้เห็นทั้งทางวาจาและการกระทำท่าทางอื่นๆที่ปรากฏออกมาให้เห็นได้พฤติกรรมที่ปรากฏออกมาให้เห็นภายนอกนั้นเป็นสิ่งที่คนมองเห็นตลอดเวลาเป็นปฏิปักษ์ที่เราได้แสดงพฤติกรรมออกมาตลอดเวลา พฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกมามีความสำคัญมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าสังคมใดที่ประเมินคุณภาพของคนว่าเป็นคนดี มีระเบียบวินัย สุภาพ ซื่อสัตย์ ทารุณ เป็นต้น ล้วนแต่ประเมินคุณภาพของพฤติกรรมภายนอกทั้งสิ้น ถ้าไม่แสดงออกมาสังคมก็ไม่ทราบว่าบุคคลนั้นเป็นคนอย่างไร พฤติกรรมที่คนแสดงออกมาให้เห็นภายนอกจึงนับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม สังคมชอบตัดสินคนด้วยพฤติกรรมภายนอก

ดังนั้นพฤติกรรมที่เราเห็นได้ทราบอาจไม่ใช่พฤติกรรมที่แท้จริงของเขา และไม่ใช่ตัวตนที่แท้จริง คือการกระทำไม่ตรงกับความคิดความรู้สึกบางคนอาจสวมหน้ากากเข้าหากันหรือแสดงไปตามบทบาทที่เขาเป็นบางครั้งจึงกำหนดไม่ได้ว่าเป็นเรื่องจริงเพราะไม่ได้สะท้อนความเป็นจริงออกมาทั้งหมด

๒. พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) พฤติกรรมภายใน หมายถึง กิจกรรมภายในที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลซึ่งสมองทำหน้าที่รวบรวมสะสมและสั่งการซึ่งเป็นผลจากการกระทำของระบบประสาทและกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางด้านชีวเคมีของร่างกายพฤติกรรมภายในมีทั้งรูปธรรมและนามธรรมที่เป็นรูปธรรมคนอื่นจะสังเกตเห็นไม่ได้แต่จะใช้เครื่องมือทางการแพทย์ทดสอบได้สัมผัสได้ เช่น การเต้นของหัวใจการหดและการขยายตัวของกล้ามเนื้อการบีบของลำไส้การสูดดมโลหิตไปเลี้ยงร่างกาย เป็นต้น ที่เป็นนามธรรมได้แก่ ความคิด ความรู้สึก เจตคติ ความเชื่อ ค่านิยม ซึ่งจะอยู่ในสมองของคนบุคคลภายนอกไม่สามารถจะมองเห็นได้ หรือสัมผัสได้เพราะไม่มีตัวตนและจะทราบว่าเขาคิดอย่างไรก็ต่อเมื่อเขาแสดงออกมา เช่น การแสดงอาฆาตมาดร้าย ใช้คำพูดข่มขู่หรือระหัดระแหงที่คิดไว้ พฤติกรรมภายในจะมีเหมือนกันหมดทุกวัยไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ เพศชาย เพศหญิง หรือต่างเชื้อชาติ ส่วนที่จะแตกต่างกันจะอยู่ที่จำนวน ปริมาณหรือคุณภาพเท่านั้น พฤติกรรมภายในมีความสำคัญต่อคน เป็นคุณสมบัติที่ทำให้คนเหนือกว่าสัตว์ คนมีแนวคิดที่มีระบบและคาดการณ์ในสิ่งต่างๆ ในอนาคตได้ พฤติกรรมภายในของคนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกมา บางสถานการณ์ก็ไม่อาจสอดคล้องกันได้ เช่น บางครั้งไม่พอใจในการกระทำของผู้อื่นก็อาจจะทำเฉยเพราะไม่กล้าต่อว่าหรือทำร้ายเขาเพราะถ้ากระทำอะไรลงไปอาจทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทกันขึ้นได้ มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอกตั้งแต่เกิดจนตาย พฤติกรรมที่แสดงออกมาอาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเลี้ยงดูและอบรมจากครอบครัวหรือในทางตรงกันข้ามอาจสืบเนื่องมาจากการขาดการเลี้ยงดูและอบรมจากครอบครัวหรือในทางตรงกันข้ามอาจสืบเนื่องมาจากการขาดการเลี้ยงดูอบรมจากครอบครัวจึงทำให้มีปัญหาอยู่มาก ในแต่ละช่วงของชีวิตจะมีพัฒนาการปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปบ้างโดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องปรับพฤติกรรมให้เข้ากับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนนั้นๆรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของสังคมในทุกๆด้านเมื่อขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของคนจึงทำให้ตนเปลี่ยนพฤติกรรมได้ยาก เช่น บางชุมชนมีพฤติกรรมมารับประทานอาหารสุกๆดิบๆ เป็นต้น

๓. การสร้างพฤติกรรมใหม่การปรับพฤติกรรม (Behavior Modification) คือการนำเอาหลักการและทฤษฎีต่างๆทางจิตวิทยาที่ได้ผ่านการวิจัยทดสอบแล้วมาใช้ในการศึกษาและ

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วยวิธีการอย่างเป็นระบบและเป็นวิทยาศาสตร์โดยเทคนิคในการปรับพฤติกรรมซึ่งมีวิธีการหลักๆ ๒ วิธี คือ

๓.๑ การควบคุมตนเองและการบังคับตนเอง คือ การที่บุคคลสามารถควบคุมพฤติกรรมหรือการกระทำของตนเองได้โดยที่เขาสามารถเลือกพฤติกรรมเป้าหมายและกระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมายนั้นด้วยตัวเองการควบคุมตนเองและการบังคับตนเองถือว่าเป็นเป้าหมายสำคัญของการปรับพฤติกรรมเพราะการปรับพฤติกรรมมุ่งหมายที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่พึงประสงค์ให้เกิดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยเขาสามารถบังคับและควบคุมตัวเองได้ ให้ประพฤติปฏิบัติหรือกระทำแต่ในสิ่งที่ถูกต้องดีงามจึงถือว่าได้บรรลุเป้าหมายของการปรับพฤติกรรม การปรับพฤติกรรมโดยการพัฒนาการควบคุมตนเองนั้น เราสามารถนำเอาเทคนิคต่างๆ มาใช้ได้หลายประการ เช่นการควบคุมสิ่งเร้าไม่ให้มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมการสังเกตตนเองในพฤติกรรมที่แสดงออกต่างๆและหมั่นย้ำถึงการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองในเรื่องพฤติกรรมที่ถูกต้องและการพัฒนาความรับผิดชอบให้มากขึ้นหรือในระดับที่สูงขึ้น

๓.๒ การสร้างพฤติกรรมใหม่เป็นเทคนิคสำหรับใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมใหม่ โดยการเสริมแรงต่อพฤติกรรมที่เราคาดหวังว่าจะนำไปสู่พฤติกรรมที่ต้องการเช่นต้องการมาทำงานเช้ากว่าเดิม หรือทำงานให้มีความผิดพลาดน้อยลงโดยดำเนินการตามขั้นตอนคือขั้นแรกเลือกพฤติกรรมเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้น ขั้นตอนที่สอง เลือกตัวเสริมแรงทางบวกที่เหมาะสมขั้นตอนที่สาม ลงมือปฏิบัติแต่งพฤติกรรมพร้อมกับการให้การเสริมแรงคือการให้รางวัลในพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างเหมาะสมและให้การลงโทษในพฤติกรรมที่บกพร่องแต่ทั้งนี้วิธีหนึ่งที่น่าสนใจคือเทคนิคการเลียนแบบซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้โดยอาศัยการสังเกตจากพฤติกรรมของตัวแบบซึ่งได้แก่พฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างที่ดี ซึ่งพฤติกรรมของตัวแบบสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมใหม่ให้แก่ตนเองหรือบุคคลที่เราต้องการสร้างพฤติกรรมได้

๔. การลดพฤติกรรมลดพฤติกรรมหมายถึงการตัดทอนหรือลบพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกไปซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวอาจจะสร้างปัญหาและความเดือดร้อนให้ตัวเองและผู้อื่นได้ซึ่งเราสามารถเลือกใช้เทคนิคต่างๆ เช่น การลงโทษซึ่งผู้ลงโทษจะต้องเข้าใจหลักการในการลงโทษ ดังนี้

๔.๑ ถ้าจะลงโทษต้องลงโทษให้รุนแรงที่สุดโดยพิจารณาให้เหมาะสมกับประสบการณ์ของแต่ละบุคคลว่าเคยได้รับโทษสถานใดมาแล้ว

๔.๒ การลงโทษไม่ควรเพิ่มโทษอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เพราะอาจทำให้ผู้ถูกลงโทษค่อยๆ ปรับตัวและทนต่อการลงโทษได้ จนทำให้การลงโทษไม่ได้ผล

๔.๓ ลงโทษทันทีและทุกครั้งที่พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ปรากฏขึ้น

๔.๔ ควรให้แรงเสริมแก่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ควบคู่กันไปด้วย

๕. การเพิ่มพฤติกรรมหรือคงพฤติกรรมไว้เมื่อมีการสร้างพฤติกรรมให้กับบุคคลากรแล้วสิ่งที่สำคัญยิ่งคือการธำรงรักษาพฤติกรรมให้คงอยู่ถาวรหรือนานที่สุดซึ่งคงต้องอาศัยหลักการเสริมแรงในทางบวกเป็นหลักแต่หากจำเป็นอาจเสริมแรงในทางลบก็ได้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๕.๑ การเสริมแรงทางบวก คือ สิ่งเร้าที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ และส่งผลต่อพฤติกรรมที่จะดำรงอยู่กล่าวคือเกิดการตอบสนองที่จะมีพฤติกรรมนั้นๆ บ่อยขึ้น ซึ่งหลักการเสริมแรงทางบวกมีดังนี้

๕.๒ ให้แรงเสริมทันทีที่พฤติกรรมที่พึงประสงค์เกิด

๕.๓ ตัวเสริมแรงที่ให้อาจต้องมีขนาดและมีปริมาณมากพอ

๕.๔ ถ้าเป็นแรงเสริมทางสังคมผู้ให้อาจต้องแสดงออกอย่างจริงจัง

๕.๕ ต้องใช้การเสริมแรงไปตามขั้นตอนเริ่มต้นจากพฤติกรรมย่อยที่เป็นพื้นฐานก่อน

๕.๖ แรงเสริมทางลบ คือ สิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่บุคคลไม่พึงพอใจ ซึ่งบุคคลอาจหลบเลี่ยงหรือหลีกเลี่ยงได้ด้วยการทำพฤติกรรมบางอย่าง บุคคลจะกระทำพฤติกรรมนั้นมากขึ้น ถ้าเขาเชื่อว่าจะช่วยทำให้เขาหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาได้ หลักของการเสริมแรงทางลบก็คือ การให้สิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจตลอดเวลาเพื่อจะได้แสดงพฤติกรรมหลีกเลี่ยงจากสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจนั้น

ในการบริหารงานที่ต้องอาศัยบุคลากรในการช่วยขับเคลื่อนองค์การให้มุ่งไปสู่เป้าหมายนั้น พฤติกรรมเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งเพราะเหตุว่าถึงแม้บุคลากรจะมีทัศนคติที่ดีต่อองค์การมากเพียงใด แต่ถ้าไม่ได้แสดงพฤติกรรมออกมาแล้ว การทำงานจะลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างไรซึ่งเราอาจเคยได้ยินคำพูดที่กล่าวกันเล่นๆว่า “รักนะแต่ไม่แสดงออก” ดังนั้นสิ่งสำคัญยิ่งในการบริหารคนคือให้ การทำให้บุคลากรรักองค์การและแสดงออกมากในการทำงานอย่างชัดเจน จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกริยาหรือกิจกรรมทุกชนิดของสิ่งมีชีวิตแม้ว่าจะสังเกตได้หรือไม่ก็ตาม ดังนั้น การศึกษาเรื่องพฤติกรรมส่วนใหญ่จะมุ่งศึกษาเฉพาะพฤติกรรมของคน ส่วนพฤติกรรมของสัตว์กระทำเป็นบางครั้ง เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบให้เข้าใจในพฤติกรรมของคน ได้ดียิ่งขึ้น

แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานในการปรับพฤติกรรม

การปรับพฤติกรรมเป็นวิชาการสาขาหนึ่งของการบำบัดทางจิต (Psychotherapy) ที่เน้นเฉพาะพฤติกรรมที่สังเกตได้การปรับพฤติกรรมเป็นวิธีการนำเอาหลักการเรียนรู้และหลักพฤติกรรมที่ได้จากการทดลองมาใช้เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาให้เป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงปรารถนาให้ถาวรขึ้น แนวคิดทฤษฎีที่กล่าวถึงในที่นี้คือ ทฤษฎีการเรียนรู้ทฤษฎีการเรียนรู้ดังกล่าว เน้นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับปฏิกริยาตอบสนองหรือความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือความประพฤติดของบุคคล ทฤษฎีการเรียนรู้ที่นำมาปรับพฤติกรรมที่กล่าวถึงในที่นี้มี ๓ ประเภท คือ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบคลาสสิก ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขการกระทำ และทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (สมพร สุทัศน์ีย์, ๒๕๔๔)

เทคนิคการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม¹¹

การเปลี่ยนพฤติกรรมในเด็กโดยใช้พฤติกรรมบำบัด สามารถนำไปใช้ได้ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนโดย อาจใช้เทคนิค ต่างๆดังนี้ (ผดุง อารยวิญญู. (๒๕๒๘))

๑. จัดสิ่งแวดล้อม สร้างบรรยากาศให้เหมาะสม เช่นเวลาเรียน ควรปิดโทรทัศน์ ไม่ควรมีสิ่งรบกวน

๒. ใช้สิ่งกระตุ้น ตัวกระตุ้น ที่ช่วยส่งเสริม สร้างแรงจูงใจ เช่นรูปนักกีฬาที่ชื่นชอบ ช่วยกระตุ้นให้ฝึกซ้อมกีฬา ตารางการดูหนังสือ ช่วยกระตุ้นให้อ่านหนังสือ

¹¹ ผดุง อารยวิญญู. (๒๕๒๘).เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : แวนแก้ว.

๓. การสร้างเงื่อนไข เช่น จะดูโทรทัศน์ได้เมื่อทำการบ้านเสร็จแล้วเท่านั้น
๔. ใช้รางวัล เมื่อทำดี มีรางวัล อาจเป็นคำชม สิ่งของ เงิน หรือโอกาสพิเศษ หรือใช้รางวัลที่เป็นแต้ม ที่สามารถสะสมมากขึ้นเพื่อแลกเป็นรางวัลที่ใหญ่ขึ้น
๕. แก้ไขด้วยการทำซ้ำ เช่น ล้างจานไม่สะอาดก็ให้ล้างจานไปอีก ๕ วัน เขียนคำที่ผิดให้ถูกต้องบนกระดาน ๑๐๐ จบ
๖. ตัดพฤติกรรม ค่อยๆ ฝึกหรือแก้ไขพฤติกรรมทีละน้อย เช่น การสอนให้สวมเสื้อ เริ่มจาก การฝึกใส่กระดุม
๗. เป็นแบบอย่างที่ดี และต้องมีพื้นฐานความสัมพันธ์ที่ดีมาก่อน
๘. ใช้สิ่งทดแทน หรือใช้น้ำดีไล่น้ำเน่า หากกิจกรรมที่ดี มาทดแทน หรือเบนความสนใจไปจากกิจกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น เล่นกีฬาแทนที่การเล่นเกม ให้โอกาสช่วยเหลือคนอื่นแทน การแกล้งน้อย
๙. ลงโทษ การทำให้เกิดความไม่พอใจเมื่อทำความผิด เช่น การตี ตัดรางวัล ตัดโอกาส เพื่อไม่ให้ทำความผิดอีก การใช้ควรรระมัดระวัง อาจเกิดผลเสียตามมาได้มาก ต้องมีการตกลงกันล่วงหน้า
๑๐. ถอนพฤติกรรม ลดการลงโทษ ดุว่า ที่ไม่ได้ผล และยังทำให้พฤติกรรมนั้นยังคงมีอยู่

ขั้นตอนในการปรับพฤติกรรม

การปรับพฤติกรรมเป็นการปรับที่อยู่บนพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีระบบ มิใช่เกิดขึ้นตามแต่จะเป็นไปหรืออารมณ์ของบุคคลรอบข้าง แต่เมื่อกกล่าวถึงการปรับพฤติกรรมหลายคนมักจะกล่าวว่า ก็ได้ปฏิบัติอยู่แล้ว แต่ไม่ได้ผล ดังนั้นควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมดังต่อไปนี้จากลักษณะของการปรับพฤติกรรม (สมพร สุทัศนีย์, ๒๕๔๔)

ลักษณะของการปรับพฤติกรรม

๑. เน้นการแก้ไขพฤติกรรมหรือกิริยาอาการที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน เช่น พูดเสียงดัง เดินตะโกน เป็นต้น พฤติกรรมดังกล่าวสามารถมองเห็นได้ตรงกัน วัดได้เป็นรูปธรรม
๒. ไม่ใช่คำที่ประนามหรือตีตรา เช่น คำว่า ชน ก้าวร้าว ดื้อ ขอบขโมย โทหก เป็นต้น เพราะเป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะของการประเมิน มีความหมายกว้างและซับซ้อน มีหลายพฤติกรรมรวมๆ กัน ยากแก่การสังเกตหรือสังเกตเห็นได้แต่ต่างคนต่างก็เข้าใจไม่ตรงกัน ทำให้ยากแก่การจัดโปรแกรมการปรับหรือแก้ไขพฤติกรรม
๓. พฤติกรรมต่างๆ เกิดจากการเรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ก็เกิดจากการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม ฉะนั้น พฤติกรรมย่อมเปลี่ยนแปลงได้โดยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมหรือการจัดสภาพแวดล้อมใหม่ที่เหมาะสม
๔. การปรับพฤติกรรมเน้นสภาพการณ์ในปัจจุบันเท่านั้น แม้ว่าพฤติกรรมนั้นเกิดจากการเรียนรู้ในอดีต แต่เงื่อนไขสิ่งเร้าและผลกรรมในสภาพการณ์ปัจจุบันเป็นตัวกำหนดว่าพฤติกรรมนั้นมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือมีแนวโน้มที่จะลดลง ถ้าสามารถรู้ว่สิ่งเร้าหรือผลกรรมใดทำให้

พฤติกรรมเกิดขึ้นบ่อยครั้งหรือลดลงก็สามารถจัดสภาพการณ์สิ่งเร้าและผลกรรมนั้นได้เหมาะสม เพื่อให้พฤติกรรมเปลี่ยนไปตามเป้าหมาย

๕. การปรับพฤติกรรมเน้นการเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยการให้สิ่งที่เด็กพอใจหลังจากเด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้น มากกว่าการลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยการให้สิ่งเร้าที่เด็กไม่พอใจหลังการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้น หรือพูดอีกนัยหนึ่งว่า เน้นวิธีการทางบวกมากกว่าการลงโทษ

๖. วิธีการปรับพฤติกรรมแต่ละวิธีนั้นจะใช้ได้เหมาะสมหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัญหาแต่ละปัญหา เนื่องจากเด็กแต่ละคนย่อมมีภูมิหลังที่ต่างต่างกัน การปรับพฤติกรรมจึงต้องตระหนักในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

๗. วิธีการปรับพฤติกรรมเป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่มีระบบและขั้นตอนที่ได้รับการทดสอบแล้วว่า เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ขั้นตอนการปรับพฤติกรรมที่นำมาใช้ในชั้นเรียน

เมื่อครูเข้าใจลักษณะของการปรับพฤติกรรม ครูก็สามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการปรับพฤติกรรมดังนี้ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, ๒๕๕๓)

๑. เลือกพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไข หรือเลือกพฤติกรรมเป้าหมายก่อนที่จะจัดรายการการใช้เทคนิคในการแก้ไขพฤติกรรม หรือที่เรียกว่า “การปรับพฤติกรรม” (behavior modification) นั้น เราต้องสำรวจดูว่าพฤติกรรมอะไรบ้างที่ต้องแก้ไขพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไข เรียกว่า “พฤติกรรมเป้าหมาย” (target behavior) พฤติกรรมเป้าหมายดังกล่าวคือ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั่นเอง

๒. วิเคราะห์พฤติกรรมที่ต้องการแก้ไข หมายถึง การจำแนกพฤติกรรมออกเป็นพฤติกรรมย่อย ที่บ่งบอกพฤติกรรมที่ต้องการแก้ไขเป็นพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ชัด และมีปริมาณหรือจำนวนบ่งบอกไว้

๓. เลือกตัวแรงเสริมในการแก้ไขพฤติกรรม เมื่อทราบพฤติกรรมเป้าหมาย และสามารถวิเคราะห์พฤติกรรมเป้าหมายแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการเลือกตัวแรงเสริม แรงเสริมที่ต้องเลือกคือ “ตัวแรงเสริมบวก” ซึ่งมีมากมายดังกล่าวแล้วข้างต้น เหตุที่ต้องเลือกเพราะต้องการให้แรงเสริมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

๔. เลือกเทคนิคต่างๆ ในการปรับพฤติกรรม เทคนิคและวิธีการในการแก้ไขพฤติกรรมนั้นต้องเลือกให้เหมาะกับพฤติกรรมและทิศทางที่ต้องการ เช่น ต้องการลดพฤติกรรมหรือต้องการเพิ่มพฤติกรรม เทคนิคที่นำมาใช้ในสถานการณ์จริงของห้องเรียน อาจจะใช้ในรูปของกิจกรรมง่ายๆ ที่เป็นเทคนิคการให้แรงเสริมบวก

๕. วัดพฤติกรรม หมายถึง การนับความถี่ของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกระยะเวลาที่เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ

๖. ปฏิบัติตามขั้นตอนในการแก้ไข หรือปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน เมื่อครูทราบขั้นตอนในการแก้ไขและปรับพฤติกรรมแล้ว ก็สามารถดำเนินการตามขั้นตอนได้

๗. ประเมินผลการปรับพฤติกรรม เมื่อครูทำการวัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ในช่วงก่อนการให้แรงเสริมและช่วงของการให้แรงเสริมช่วงเวลาละ ๓๐ นาทีแล้ว นำความถี่ของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นมาเปรียบเทียบกัน เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดลงไปมากน้อยเพียงใดเป็นการประเมินว่า โปรแกรมการให้แรงเสริมได้ผลหรือไม่มากน้อยเพียงใดและเพื่อเป็นการยืนยันว่า โปรแกรมการให้แรงเสริมเชื่อถือได้

๘. ติดตามผล เป็นการติดตามผลหลังจากโปรแกรมการแก้ไขพฤติกรรมสิ้นสุดลง เมื่อโปรแกรมการแก้ไขพฤติกรรมสิ้นสุดลงควรมีการตรวจสอบดูว่า พฤติกรรมที่ได้รับแรงเสริมนั้นคงที่หรือกลับสู่สภาพเดิมหรือไม่ เพื่อจะได้เป็นข้อมูลหรือหลักฐานในการยืนยันว่าแรงเสริมชนิดนี้ใช้ได้ผล และเพื่อเป็นข้อมูลเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการปรับพฤติกรรมในครั้งต่อไป

๒.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

โอแลรี่ และคนอื่นๆ^{๑๒} ได้ทดลองใช้โปรแกรมการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรในโรงเรียนเทศบาลแบบจำลองและการวิเคราะห์ระบบ โดยใช้การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาลซึ่งมีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน พฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามกฎของห้องเรียน จำนวน ๗ คน จากการทดลองพบว่า ในระยะที่ใช้แรงเสริมสามารถลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนและพฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามกฎของห้องเรียนได้มากที่สุด

โบลสตาด และจอห์นสัน (Boldstad and Johnson)^{๑๓} ใช้กระบวนการควบคุมตนเองในการลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนของนักเรียนเกรด ๑ และ ๒ จำนวน ๓๘ คนที่มีพฤติกรรมก่อกวน อันได้แก่ พูดคุยเสียงดัง การทำเสียงดังโดยไม่ได้รับอนุญาต ตีเพื่อนในชั้นเรียน ลูกจากที่นั่งหรือวิ่งเล่นในชั้นเรียน ผลปรากฏว่า การฝึกกระบวนการควบคุมตนเองมีประสิทธิภาพในการลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนมากกว่าการเสริมแรงจากภายนอก

โอแลรี่ และคนอื่นๆ (O'Leary and others) ได้ใช้วิธีสังเกตและประเมินตนเองปรับพฤติกรรมก่อกวนชั้นเรียนของเด็กชายอายุ ๙-๑๐ ปี จำนวน ๗ คน ผลปรากฏว่าพฤติกรรมก่อกวนชั้นเรียนลดลง

งานวิจัยในประเทศ

ประเทือง ภูมิภัทราคม^{๑๔} ศึกษาผลของการเสริมแรงทางบวกปรับพฤติกรรมก่อกวนชั้นเรียนในห้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ การศึกษาในแง่ของการแผ่ขยายข้ามพฤติกรรมสถานการณ์และการคงอยู่ของพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๕ คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง ๒ กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนชาย ๓ คน และ

^{๑๒} O'Leary, K. Daniel and others. . Behavior Therapy : Application and Outcome.(and ed. Englewood Cliffs N.J. : Prentice-Hall.๑๙๘๗) หน้า ๓๓-๑๓.

^{๑๓} Boldstad, Orin D. Stephen M. and Johnson. "Self-Regulation in the Modification of Disruptive Classroom Behavior," Journal of Applied Behavior Analysis.๑๙๖๐ หน้า ๔๔๓-๔๕๔.

^{๑๔} ประเทือง ภูมิภัทราคม. ผลของการเสริมแรงทางบวกปรับพฤติกรรมก่อกวนชั้นเรียนในห้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ศึกษาในแง่ของการแผ่ขยายข้ามพฤติกรรมสถานการณ์ และการคงอยู่ของพฤติกรรม. วิทยานิพนธ์ด.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). (กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.๒๕๕๙) หน้า ๑๑๘.

นักเรียนหญิง ๒ คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองดีกว่าในกลุ่มควบคุมในเรื่องการแผ่ขยายข้ามพฤติกรรมตามช่วงเวลาการแผ่ขยายข้ามพฤติกรรมสถานการณ์และการแผ่ขยายข้ามพฤติกรรมสถานการณ์ เวลา ส่วนการแผ่ขยายข้ามพฤติกรรมสถานการณ์และผลของการคงอยู่ของพฤติกรรมนั้น นักเรียนในกลุ่มควบคุมดีกว่านักเรียนในกลุ่มทดลอง

เยาวภา กันทรวิชัยกุล^{๑๕} ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมก่อนกวนในชั้นเรียน ในห้องเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนป่าโมกษวิทยามิ จังหวัดอ่างทอง จำนวน ๑๔ คน ผลการศึกษาพบว่า การฝึกโดยใช้กิจกรรมกลุ่มทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียนลดลง

อรอนงค์ วิทยานิพนธ์^{๑๖} ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมก่อนกวนในห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๑๖ คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๘ คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการควบคุมตนเอง มีพฤติกรรมก่อนกวนในห้องสมุดลดลง และนักเรียนที่ได้รับการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม มีพฤติกรรมก่อนกวนในห้องสมุดลดลง และเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก่อนกวนในห้องสมุด

สุนีย์ ธีรวิรุฬห์^{๑๗} ได้ศึกษารายกรณีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนมีสาเหตุมาจากนักเรียนมีบุคลิกภาพไม่เหมาะสม สัมพันธภาพในครอบครัวไม่ดี ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวอยู่ในระดับต่ำ ระดับการศึกษาของบิดามารดาอยู่ในระดับต่ำ และการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวที่ไม่ถูกต้อง ส่วนบรรยากาศในโรงเรียน นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนได้ และเห็นว่ามีกำลังบังคับมากเกินไป ด้านสัมพันธภาพทางสังคมกับกลุ่มเพื่อนทั้งในและนอกโรงเรียนไม่สามารถปรับตัวได้ และเรียกร้องความสนใจกับกลุ่มเพื่อน จึงมักเกิดปัญหากับเพื่อนอยู่เสมอ และปัญหาสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัยไม่ดี

จากเอกสารการศึกษารายกรณีดังกล่าว สรุปได้ว่า การศึกษารายกรณีต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วสามารถใช้ได้ผลเกี่ยวกับการแก้ปัญหาเด็กวัยรุ่นที่มีปัญหาทางครอบครัวหรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมอันจะเกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและสังคม การศึกษารายกรณีเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้ โดยเฉพาะพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

๒.๔ กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กรณีก่อนกวนในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ผู้ทำการวิจัย

^{๑๕} เยาวภา กันทรวิชัยกุล. ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนป่าโมกษวิทยามิ จังหวัดอ่างทอง. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). (กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๖๐) หน้า ๓๙.

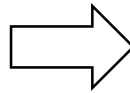
^{๑๖} อรอนงค์ วิทยานิพนธ์. การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมก่อนกวนในห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). (กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๕๘) หน้า ๔๘.

^{๑๗} สุนีย์ ธีรวิรุฬห์. การศึกษารายกรณีนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). (กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๖๑) หน้า ๘๑-๙๒.

ได้ทบทวน แนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดประกอบด้วย ตัวแปรต้น ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลและครอบครัว ข้อมูลด้านสุขภาพ และข้อมูลด้านสังคมและการเรียนและ ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมนักเรียนที่มีการก่อวินในชั้นเรียน

ตัวแปรต้น

- ข้อมูลส่วนบุคคลและครอบครัว
- ข้อมูลด้านสุขภาพ
- ข้อมูลด้านสังคมและการเรียน

ตัวแปรตาม

พฤติกรรมก่อวินในชั้นเรียน

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม สาเหตุ แนวทางการแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กรณีก่อกวนในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอหนองโพ จังหวัดขอนแก่น เพื่อดำเนินการช่วยเหลือ โดยทำการศึกษาเป็นรายกรณีได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบของการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรกลุ่มเป้าหมาย
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดด้วยตนเองอย่างละเอียดทุกขั้นตอน โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ โดยใช้วิธีการสังเกตและการใช้แบบสอบถามตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเป็นการนำข้อมูลมาสรุปหาข้อเท็จจริงและเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้แก่ตัวนักเรียนผู้มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน

๓.๒ ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กรณีมีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอหนองโพ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีนักเรียนในห้องทั้งหมด ๒๔ คน โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการกำหนดแบบเจาะจง จำนวน ๑ คน ที่มีพฤติกรรมสอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้เครื่องมือในการวิจัยดังนี้

๑. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบ่งเป็น ๓ ตอน ดังนี้ ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนตัวและครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ ๒ ข้อมูลด้านสุขภาพ ตอนที่ ๓ ข้อมูลด้านสังคมและการเรียน
๒. แบบประเมินตนเอง ซึ่งมีทั้งหมด ๒๐ ข้อ ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมาเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ
๓. การสังเกตพฤติกรรม เป็นการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่มีพฤติกรรมก่อกวนแล้วจดบันทึกข้อมูลโดยสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้น แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
๔. การสัมภาษณ์ เป็นการซักถามถึงพฤติกรรมและเหตุผลที่นักเรียนก่อกวนในชั้นเรียน ซึ่งใช้สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน เพื่อนนักเรียน ครูประจักษ์ของนักเรียน และผู้ปกครอง

๕. การเยี่ยมบ้าน เป็นการออกไปเยี่ยมตรวจสอบสภาพความเป็นอยู่ของกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเพื่อนำมาประกอบการวินิจฉัย

๖. การทำสัญญา เป็นการทำข้อตกลงร่วมกันกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายให้มีพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนน้อยลง

การตีความและการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้แบบประเมินตนเอง โดยการศึกษาเป็นรายกรณีซึ่งไม่มีการรวมคะแนนเฉลี่ยแต่จะพิจารณาจากคำถามและคำตอบในแต่ละข้อ

๓.๔ การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ดำเนินการศึกษาการสร้างเครื่องมือในการวิจัยโดยประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

๑. ผู้วิจัยศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน
๒. ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนของนักเรียนในคาบที่ผู้วิจัยได้ทำการสอนและสอบถามคุณครูสายมัธยมศึกษาตอนต้นท่านอื่น ๆ ว่านักเรียนมีพฤติกรรมก่อนหรือไม่อย่างไรในรายวิชาที่คุณครูท่านนั้น ๆ ทำการสอนอยู่
๓. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากข้อ ๑ และข้อ ๒ มาสร้างแบบประเมินพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน
๔. ผู้วิจัยนำแบบประเมินพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนไปให้ครูที่เลี้ยงตรวจสอบความเหมาะสม คือ คุณครูสุเชษฐากร นันทอง จากนั้นผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุง
๕. ผู้วิจัยนำแบบประเมินพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนที่ปรับปรุงแล้วมาใช้ในการวิจัย

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้เทคนิค ๖ เทคนิค และเมื่อได้ข้อมูลแต่ละเทคนิค นำมาวิเคราะห์ทุกครั้ง เพื่อให้เข้าใจสาเหตุของพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนดังนี้

๓.๕.๑ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามแบบกรอกข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงส่วนตัว ภูมิหลัง สภาพปัจจุบัน และความคาดหวังในอนาคต ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามของ (ปนัดดา กริมละ) เพื่อจะได้ทราบถึงข้อเท็จจริงบางประการที่เป็นประโยชน์ในการวินิจฉัยปัญหา ซึ่งมีข้อมูลดังนี้

- ข้อมูลส่วนตัวและครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ข้อมูลด้านสุขภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ข้อมูลด้านสังคมและการเรียน

๓.๕.๒ การประเมินตนเอง ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบประเมินตนเองเพื่อใช้ผลมาช่วยในการวินิจฉัยปัญหา ซึ่งเป็นประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนแสดงออกเกี่ยวกับตนเองอย่างอิสระ เนื่องจากจะทำให้ตัวบุคคลหรือนักเรียนเปิดเผยอารมณ์ ประสบการณ์ เหตุการณ์ที่เคยประสบที่ง่ายและยุ่งยากของเขาออกมา อีกทั้งเพื่อให้ผู้ทดสอบได้ประเมินสภาวะพฤติกรรมของตนเองขณะนั้นด้วย

๓.๕.๓ การสังเกตและการบันทึกการสังเกต ผู้วิจัยเก็บข้อมูลไว้ประกอบการพิจารณา วินิจฉัยพฤติกรรม โดยสังเกตนักเรียนทั้งขณะอยู่ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน เพื่อสังเกตพฤติกรรมที่

แสดงออกของนักเรียนครั้งละ ๒๐ นาที และหลังจากการสังเกตแล้ว มีการบันทึกและตีความหมาย พฤติกรรมทันทีทุกครั้งที่สังเกต

๓.๕.๔ การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยทำการสัมภาษณ์แบบไม่มีพิธีรีตอง ทำการสัมภาษณ์บุคคลดังต่อไปนี้

- นักเรียน
- ครูประจำชั้น
- เพื่อนนักเรียนในห้องเดียวกัน
- ผู้ปกครอง

ในการสัมภาษณ์นักเรียนที่เป็นแหล่งข้อมูล สัมภาษณ์ครั้งละ ๑๐ นาที และบันทึกผลการ สัมภาษณ์ทันทีหลังจากยุติการสัมภาษณ์

ส่วนบุคคลอื่น ๆ สัมภาษณ์ครั้งละ ๑๐ นาที และบันทึกผลการสัมภาษณ์ทันทีหลังจาก ยุติการสัมภาษณ์เช่นเดียวกัน

๓.๕.๕ การเยี่ยมบ้าน ผู้วิจัยศึกษาสิ่งแวดล้อมทางบ้านเพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ ระหว่างตัวเด็กกับบิดามารดาหรือผู้ปกครองและพี่น้องคนอื่น ๆ โดยรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทาง บ้าน โดยไปเยี่ยมบ้านของนักเรียนด้วยตนเอง โดยปฏิบัติดังนี้

- กำหนดจุดมุ่งหมายในการไปเยี่ยมบ้าน
- นัดวัน เวลาที่จะไปเยี่ยมบ้านกับผู้ปกครอง
- ไปเยี่ยมบ้านพร้อมทั้งสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ปกครองรวมทั้งบุคคลในบ้าน
- บันทึกการเยี่ยมบ้านเพื่อใช้ประกอบการวินิจฉัยและหาสาเหตุพฤติกรรมก่อน

ของนักเรียนที่แสดงออกเมื่ออยู่ในห้องเรียน

๓.๕.๖ การทำสัญญา ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มเป้าหมายทำข้อตกลงร่วมกันกับครูผู้สอนโดยยึด ตามแบบประเมินพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือลดพฤติกรรม การก่อนในชั้นเรียนของกลุ่มเป้าหมาย

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ผู้วิจัยได้เก็บ รวบรวมข้อมูลทั้งหมดด้วยตนเองอย่างละเอียดทุกขั้นตอน โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ดังรายละเอียดที่ กล่าวไว้ในหัวข้อ ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ ข้อมูล จึงเป็นการนำข้อมูลมาวินิจฉัย สรุปผล ตลอดจนการนำเสนอข้อมูลและข้อเสนอแนะ

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

จากการศึกษารายกรณีนักเรียนที่มีพฤติกรรมก่อความในชั้นเรียนจำนวน ๑ คน โดยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลทำให้สามารถสรุปและวิเคราะห์โดยภาพรวมได้ดังนี้

กรณีศึกษา เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น (ระยะเวลาศึกษาตั้งแต่วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓)

ลักษณะทั่วไป เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น เป็นเด็กชายไทยเชื้อสายไทย นับถือศาสนาพุทธ อายุ ๑๓ ปี เกิดวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๙ รูปร่างค่อนข้างผอม ตัวเล็กกว่าเพื่อนคนอื่นมาก ส่วนสูงต่ำกว่าเกณฑ์ ผิวเนื้อดำแดง ผมหวดดำ ตา ๒ ชั้น ใบหน้ารูปไข่ ลักษณะเป็นคนคล่องแคล่ว ร่าเริง แจ่มใส แต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน แต่ไม่สะอาดเท่าที่ควรสังเกตได้จากเสื้อผ้าที่สวมใส่และเล็บมือชายเสื้อไม่ค่อยเข้าไปอยู่ในกางเกง พูดเสียงดังฟังชัด ชอบแกล้งเพื่อน สุขภาพแข็งแรง เวลาเดินจะเดินขีดหน้าตัวตรง และจากการรวบรวมข้อมูล สามารถสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

๔.๑ ด้านข้อมูลส่วนบุคคลและครอบครัว

จากแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ทำให้ทราบข้อเท็จจริงในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ประวัติส่วนตัวและครอบครัว พบว่า เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น เป็นเด็กชายไทยสัญชาติไทย นับถือศาสนาพุทธ อายุ ๑๓ ปี ส่วนสูง ๑๓๘ เซนติเมตร น้ำหนัก ๓๒ กิโลกรัม รูปร่างค่อนข้างผอม ตัวเล็ก สมส่วน ผิวเนื้อดำแดง ผมหวดดำ ตา ๒ ชั้น ใบหน้ารูปไข่ ลักษณะเป็นคนคล่องแคล่ว ร่าเริง แจ่มใส แต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน แต่ไม่สะอาดเท่าที่ควร สังเกตได้จากเสื้อผ้าที่สวมใส่และเล็บมือพูดเสียงดังฟังชัดมีสัมมาคารวะกับผู้ใหญ่พอสมควร แต่กับเพื่อนไม่สุภาพ สุขภาพแข็งแรง

๒. ประวัติสุขภาพ จากการตอบแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลในตอนี่ ๒ ข้อมูลด้านสุขภาพ พบว่า เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น มีสุขภาพดี ไม่มีความผิดปกติทางร่างกาย นอนวันละ ๖-๘ ชั่วโมง และจากแบบสอบถามข้อ ๒ และ ข้อ ๓ ทำให้ทราบว่าเด็กชายณัฐชัย เคยเจ็บป่วยอย่างหนักมาก่อนคือเป็นโรค หอบ อายุขณะเป็นคือ ๑ ขวบ และมีโรคประจำตัวคือ โรคเลือดจาง

๓. สังคมและกิจกรรม เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น อยู่อาศัยกับตาและยายชอบให้เพื่อนมาบ้านแต่จากการตอบแบบสอบถามเพื่อนไม่มาเยี่ยมเยียนหรือเล่นที่บ้านกับเด็กชายณัฐชัย เลย นักเรียนเป็นเด็กที่ร่าเริง ชอบดูวีดีจากอินเทอร์เน็ตประเภทตลก ชอบอ่านหนังสือประเภทกีฬาชอบเล่นกีฬาฟุตบอล

จากการประเมินตนเอง ผู้วิจัยได้ให้เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น ทำแบบประเมินตนเองโดยมีจำนวนทั้งหมด ๒๐ ข้อ ผลโดยรวมจากการทำแบบประเมินตนเอง คะแนนเต็ม ๘๐ คะแนน (ผ่านเกณฑ์ ๕๐% คือผลรวมคะแนนที่ ๔๐ คะแนน) ผลที่ได้คือ ๓๙ คะแนนซึ่งมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ที่ควรปรับปรุง ยกตัวอย่างบางข้อจากแบบประเมินตนเอง ข้อที่ ๗. ฉันสามารถทำให้เพื่อนยอมรับจุดอ่อนของเขาได้ โดยไม่เสียสัมพันธภาพ นักเรียนตอบแบบสอบถามในระดับที่ น้อย ซึ่งแสดงให้เห็นแล้วว่า นักเรียนขาดการดูแลเอาใจใส่หรือขาดการยอมรับจากเพื่อนร่วมห้องหรือขาดทักษะในการพูดคุยสื่อสารให้อีกฝ่ายเชื่อหรือ

คล้ายตามโน้มน้าวใจได้ ซึ่งสอดคล้องกับ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ในตอนที่ ๓ ข้อที่ ๓. เพื่อน ๆ มาเที่ยวหรือเยี่ยมเยียนข้าพเจ้า () มาบ่อย ๆ () มาบ้าง () ไม่มาเลย ซึ่งนักเรียนเลือกช่อง ไม่มาเลย ยิ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าเด็กชายณัฐชัยนั้นอาจไม่ได้รับความสนใจ หรือเป็นที่ยอมรับของเพื่อนในห้องเรียน อีกทั้งยังตัวเล็กกว่าเพื่อนรุ่นเดียวกันมากจึงทำให้มักจะถูกแกล้งอยู่บ่อยๆ จึงเป็นผลให้ซึมซับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งมาจากที่ตนโดนรังแกจึงนำพฤติกรรมนี้ไปกลั่นแกล้งผู้อื่น ซึ่งปัญหาจากการตอบแบบประเมินตนเองที่ผู้วิจัยพบนี้อาจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งของสาเหตุการมีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนก็เป็นได้

จากการการสังเกต การสัมภาษณ์ และการเยี่ยมบ้าน ผู้วิจัยได้สังเกต สัมภาษณ์ และการไปเยี่ยมบ้าน ขณะที่เด็กชายณัฐชัย อยู่ต่อหน้าผู้ปกครองเด็กชายฯมีพฤติกรรมที่นิ่งมากไม่พูด สอดแทรกขณะที่ผู้ปกครองกำลังพูดอยู่จะพูดก็ต่อเมื่อครูตั้งคำถามและถามโดยตั้งเท่านั้น ผู้ปกครองเล่าว่าเด็กชายณัฐชัย อาศัยอยู่กับต้นตั้งแต่เกิดโดยพ่อกับแม่ไปทำงานที่ต่างจังหวัดนานๆครั้งจะแวะเวียนกลับบ้านมาบ้างโดยทั้งครอบครัวมีเด็กชายเป็นหลานคนเดียวตากับยายจึงเลี้ยงแบบค่อนข้างตามใจแต่เข้มงวดเวลาเกิดปัญหาหรือมีข้อโต้แย้งต่างๆเกี่ยวกับแทบจะทุกเรื่องเด็กชายไม่มีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นต้องฟังอย่างเงียบๆเพียงอย่างเดียว

๔.๒ ข้อมูลด้านสุขภาพ

จากแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประวัติสุขภาพ จากการตอบแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ในตอนที่ ๒ ข้อมูลด้านสุขภาพ พบว่า เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น มีสุขภาพดี ไม่มีความผิดปกติทางร่างกาย นอนวันละ ๖-๘ ชั่วโมง และจากแบบสอบถามข้อ ๒ และ ข้อ ๓ ทำให้ทราบว่าเด็กชายณัฐชัย เคยเจ็บป่วยอย่างหนักมาก่อนคือ เป็นโรค หอบ อายุขณะเป็นคือ ๑ ขวบ และมีโรคประจำตัวคือ โรคเลือดจาง

จากการการสังเกต ด้านสุขภาพพบว่า เด็กชายณัฐชัยมีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรงแต่ส่วนสูงค่อนข้างต่ำกว่าเกณฑ์เพราะจากการสังเกตนักเรียนตัวเล็กที่สุดภายในห้อง เวลารับประทานอาหารผู้วิจัยเป็นผู้อาหารกลางวันให้นักเรียนทาน นักเรียนรับประทานข้าวน้อยมากๆ อาจทำให้เป็นผลให้ร่างกายเจริญเติบโตช้าเพราะอาจไม่ได้รับสารอาหารที่เพียงพอ

จากการสัมภาษณ์

๑. สัมภาษณ์ตัวนักเรียน นักเรียนเล่าว่าตนเองรู้สึกสุขภาพร่างกายแข็งแรงคือออกกำลังกายบ้าง บางครั้ง เล่นกีฬาบ้างโดยกีฬาที่เล่นคือ ฟุตบอล และเหตุผลที่คิดว่าตนเองตัวเล็กเพราะว่าไม่ชอบกินข้าว กินแต่นม โดยเล่าว่า วันๆหนึ่งไม่กินข้าวเลยก็ได้ แต่วันหนึ่งต้องกินนมอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าสามกล่อง

๒. สัมภาษณ์ครูประจำชั้น ครูประจำชั้นให้ความเห็นว่านักเรียนตัวเล็กกว่าเพื่อนในชั้นเรียนอีก ทั้งยังเป็นนักเรียนหลังห้องเวลาทำการสอนอาจทำให้ไม่ได้ยินที่ครูสั่งเพราะชอบตะโกนขึ้นมาถามว่า อาจารย์ให้ทำอะไรนะคับเสมอๆเมื่อครูประจำชั้นสั่งงานในคาบสอนของตนเอง

๓. สัมภาษณ์เพื่อนนักเรียน เพื่อนของนักเรียนเด็กชายณัฐชัยเล่าว่า เด็กชายเป็นคนตัวเล็กกินข้าวน้อยแต่กินนมเยอะแต่ไม่สูงซึกที่ เวลามีการเสนอข้อคิดเห็นต่างๆหรือมีกิจกรรมภายในห้องเรียนเพื่อนส่วนใหญ่มักจะมองข้ามเด็กชายไปทั้งที่จริงเด็กชายเป็นคนที่มีความรับผิดชอบและเป็นคนที่กล้าแสดงออก

๔. สัมภาษณ์ผู้ปกครอง ผู้ปกครองเล่าว่าตอนเด็กๆนักเรียนเลยเจ็บปวดเป็นโรคหอบหืดกินข้าวไม่ได้กินข้าวก็อวกออกหมดและ โตมานักเรียนก็ไม่ค่อยจะกินข้าวเลยจะกินนมแทนข้าว

สรุปข้อมูลด้านสุขภาพ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ทราบว่าเด็กชายณัฐชัยไม่ชอบทานข้าวชอบดื่มนม ซึ่งอาจส่งผลให้ร่างกายได้สารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกายไม่เพียงพอ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความคิดวิเคราะห์และควบคุมตนเองได้ ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้มีส่วนที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการก่อกวนในชั้นเรียนของเด็กชายได้

๔.๓ ข้อมูลด้านสังคมและการเรียน

จากแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล สังคมและกิจกรรม เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น อยู่อาศัยกับตาและยายชอบให้เพื่อนมาบ้านแต่จากการตอบแบบสอบถามเพื่อนไม่มาเยี่ยมเยียนหรือเล่นที่บ้านกับเด็กชายณัฐชัย เลย นักเรียนเป็นเด็กกล้าแรง ชอบดูวีดีจากอินเทอร์เน็ตประเภทตลก ชอบอ่านหนังสือประเภทกีฬาชอบเล่นกีฬาฟุตบอล

จากการสังเกต และการบันทึกการสังเกต ผู้วิจัยได้สังเกตและบันทึกการสังเกตทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒ ครั้ง ครั้งละ ๑๐ นาที โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ในห้องเรียน ผู้วิจัยสังเกตเด็กชายณัฐชัย คำจุ่น ในรายวิชาที่เด็กชายชอบและไม่ชอบเรียน ดังนี้

๑.๑ วิชาที่ชอบเรียน ได้แก่

วิชาคณิตศาสตร์ ผู้วิจัยสังเกต จำนวน ๑ ครั้ง พบว่า ณัฐชัย คำจุ่น มีสมาธิในการเรียนมาก กล่าวคือ ตั้งใจฟังครูสอน และจะพยายามถามครูเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่เข้าใจพยายามทำความเข้าใจกับเรื่องที่เรียน สังเกตจากการยกมือถามครู และปรึกษากับเพื่อนที่นั่งข้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

๑.๒ วิชาที่ไม่ชอบเรียน ได้แก่

วิชาภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยสังเกตจำนวน ๑ ครั้ง พบว่า เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น ไม่ตั้งใจเรียน แสดงท่าทีเบื่อหน่ายโดยการถอนหายใจบ่อยครั้ง มองออกนอกหน้าต่าง บางครั้งจะชวนเพื่อนคุย ถ้าเพื่อนไม่คุยด้วยก็จะตะคอกและเอามือเขกหัวเพื่อน นอกจากนั้นก็จะมีลูกเดินจากโต๊ะไปทิ้งขยะโดยไม่ได้ขออนุญาตครูผู้สอนแต่อย่างใด พอครูผู้สอนเรียกถาม เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น ก็จะทำท่าไม่ได้ยิน พอครูเรียกซ้ำอีก เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น ก็จะย้อถามครูว่า ครูถามอะไร ครูจึงดุด่าและตักเตือนให้ตั้งใจเรียนมากขึ้น ซึ่งสังเกตเห็นได้จากพฤติกรรมที่เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น มีท่าทางประหม่า หน้าบึ้ง และแสร้งทำเป็นไม่ได้ยินสิ่งที่ครูว่ากล่าวตักเตือน

๒. นอกห้องเรียน การเข้าแถวก่อนเข้าห้องเรียนช่วงเช้าและช่วงพักรับประทานอาหารกลางวัน รวมผู้วิจัยสังเกตจำนวน ๓ ครั้ง

ครั้งแรก วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่า เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น มาเข้าแถวช้ากว่าเพื่อนๆ ในห้องเดียวกัน และจะวิ่งมาแทรกแถวตามลำดับไหล่ ทำให้เพื่อนหลายคนต้องขยับเพื่อให้เด็กชายศิริโชค พรหมโคตร ได้ยืนในตำแหน่งนั้น

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่า เด็กชายศิริโชค พรหมโคตร มาเข้าแถวตรงเวลา แต่ในเวลาเดียวกันเพื่อนบางคนมาช้า เด็กชายณัฐชัย คำจุ่นชอบหยอกล้อเพื่อนมักจะใช้มือจี้เอวเพื่อนคนที่อยู่ใกล้เคียง ทั้งขณะเข้าแถวและเลิกแถวเดินขึ้นอาคารเรียน คุณครูเวรกิจกรรมเข้าแถวเคารพธงชาติสังเกตเห็นต้องเดินไปทักท้วงห้ามปรามอย่าหยอกล้อกันในเวลาเข้าแถวเคารพธงชาติ

ครั้งที่ ๓ ช่วงเวลาพักรับประทานอาหารกลางวัน ผู้วิจัยสังเกต (วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓) พบว่า เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น เข้าแถวในการรับอาหารจากครูเวร แต่จะพยายามแข่งคิวไปอยู่ด้านหน้าเพื่อจะได้อาหารกลางวันก่อนคนที่อยู่ด้านหน้า และบอกครูเวรผู้ตักอาหารกลางวันว่าเขาข้าน้อยๆครับผมไม่กินข้าวเยอะ ในขณะที่รับประทานอาหารก็จะรีบรับประทานจนอาหารที่อยู่ในจานหกเลอะเทอะ รับประทานอาหารจนหมดจานแล้วรีบลุกออกไปจากโต๊ะอาหารเพื่อนำไปล้างแต่บางครั้งก็ไม่ใช้ฟองน้ำเช็ดถูทำความสะอาดจุ่มน้ำแล้วนำไปไว้ในที่เก็บถาดอาหารกลางวันเลย ครูเวรพบเห็นจึงเดินไปว่ากล่าวตักเตือนและในน้ำถาดอาหารมาล้างใหม่

จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสัมภาษณ์ทั้งผู้รับการศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. สัมภาษณ์นักเรียน ผู้วิจัยสัมภาษณ์เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น ทราบว่า เด็กชายศิริโชค พรหมโคตร พักอาศัยอยู่กับตายายสองคน เด็กชายศิริโชค พรหมโคตร เล่าว่า เนื่องจากบิดา-มารดาไปทำงานที่กรุงเทพฯ ทำให้เขาต้องอยู่กับตายายเป็นสามคน และบ้านของญาติๆอยู่ข้างๆติดกัน เด็กชายณัฐชัย ช่วยงานที่บ้านบางครั้งเป็นงานเล็กๆน้อยๆ เช่น กวาดบ้านถูบ้าน และนวดให้ยายก่อนเข้านอนบางครั้ง

๒. สัมภาษณ์อาจารย์ประจำชั้น ทราบว่า เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น เป็นเด็กที่พูดเสียงดังกับเพื่อน พูดจาสุภาพ ชอบพูดคุยหยอกล้อครูเป็นประจำมักจะถามไถ่ครูประจำชั้นอยู่เสมอๆ แต่งตัวเรียบร้อย แต่ไม่ค่อยรักษาความสะอาดของเสื้อผ้า ทำงานเป็นระเบียบ เขียนหนังสือเป็นตัวอ่านรู้เรื่อง เป็นคนค่อนข้างเอาแต่ใจตนเอง ถ้าตั้งใจจะทำอะไรต้องทำให้ได้ มีความมานะ มีความอดทน ยิ้มแย้มแจ่มใส

๓. สัมภาษณ์ผู้ปกครองชายณัฐชัย คำจุ่น ทราบว่า ขณะอยู่ที่บ้านผู้ปกครองไม่ค่อยให้นักเรียนช่วยทำงานบ้านเพราะกลัวนักเรียนจะทำไม่ไหว นักเรียนไม่ชอบกินข้าว และกินไม่ตรงเวลา บางครั้งในหนึ่งวันไม่กินข้าวเลยก็มีแต่ตีมนมกล่องทั่วไปแทน ผู้ปกครองยังเล่าอีกว่าเวลานักเรียนกลับมาบ้านไม่ออกไปเล่นที่ไหนหรือกับใครเลยถ้าไปก็จะให้ตาขับรถจักรยานยนต์ไปส่งบ้านเพื่อนและค่อยกลับมาในยามเย็น ยายเล่าว่าตั้งความหวังไว้กับหลานชายคนนี้มากเพราะทั้งครอบครัวมีหลานอยู่เพียงคนเดียว จึงรักและทะนุถนอมเด็กชายณัฐชัย คำจุ่นเป็นอย่างมาก ขณะอยู่บ้านค่อนข้างติดมือถือเพราะจากการที่ผู้ปกครองสังเกตได้คือชอบดูคลิปวิดีโอตลกในโซเชียลมีเดีย ผู้ปกครองก็ไม่ห้ามปรามแต่อย่างใด เพราะมองว่าเป็นตัวนักเรียนเป็นคนรู้หน้าที่รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง

๔. สัมภาษณ์เพื่อนนักเรียนในห้องเดียวกัน ทราบว่า เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น เป็นคนพูดเสียงดังเป็นคนกล้าพูด กล้าทำ บางครั้งค่อนข้างใจร้อน คุยเก่งมนุษยสัมพันธ์ดีเท่าไร ไม่ค่อยชอบเข้าสังคมกับ

เพื่อนๆ มากนัก ซึ่งสอดคล้องกับการตอบ แบบประเมินตนเอง ในข้อที่ ๑. ฉันชอบเข้าสังคมและอยากทำ ความรู้จักกับคนอื่น ๆ เสมอ นักเรียนเลือกตอบระดับ ปานกลาง และบางครั้งก็นั่งหลับในขณะ ที่ครูผู้สอน กำลังสอน โดยรวมเพื่อนๆ มองว่าเป็นเด็กตั้งใจเรียน ขยัน อดทน แต่ติดเล่นเกมส์จากโทรศัพท์มือถือแม้ ขณะที่ครูสอนหน้าชั้นเรียนก็นำโทรศัพท์ขึ้นมาเล่นเกมส์

จากการเยี่ยมบ้าน ผู้วิจัยได้ไปเยี่ยมบ้านจำนวน ๑ ครั้ง ในวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ผู้วิจัย ได้สังเกตและสัมภาษณ์ผู้ปกครองดังนี้

๓.๑ จากการสังเกต พบว่า สถานที่พักอยู่ในซอยชุมชนแออัดใน สภาพบ้านเป็นปูน ชั้นเดียว ลักษณะสภาพแวดล้อมภายในบ้านไม่มีระเบียบเรียบร้อยเท่าที่ควร ของใช้วางเกะกะ ห้องครัวอยู่บริเวณ หน้าบ้าน มีห้องน้ำภายในตัวบ้าน ไม่มีเฟอร์นิเจอร์ ใช้โต๊ะอาหารเป็นที่รับแขก

๓.๒ จากการสัมภาษณ์ พบว่า ในการสนทนากับยายเป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใสให้การต้อนรับเป็น อย่างดี เด็กชายณัฐชัย จะฟังอย่างสงบเรียบร้อย ไม่ค่อยพูด จะตอบคำถามด้วยน้ำเสียงเบาและยิ้ม ในการ สัมภาษณ์และตอบคำถาม ยายเล่าว่าเด็กชายณัฐชัย ชอบพูดเสียงดัง โมโหง่าย บางครั้งชอบดูวิดีโอตลก จากสื่อโซเชียลมีเดีย เวลาไม่พอใจจะแสดงออกทันที และขณะอยู่ที่บ้านยายเล่าว่าไม่ค่อยให้นักเรียนช่วย ทำงานบ้านเพราะกลัวนักเรียนจะทำไม่ไหว นักเรียนไม่ชอบกินข้าว และกินไม่ตรงเวลา บางครั้งในหนึ่งวัน ไม่กินข้าวเลยก็มีแต่ดื่มมกกล่องทั่วไปแทน ผู้ปกครองยังเล่าอีกว่าตั้งความหวังไว้กับหลานชายคนนี้นี้มาก เพราะทั้งครอบครัวมีหลานอยู่เพียงคนเดียว จึงรักและทะนุถนอมเด็กชายณัฐชัย คำจุ่นเป็นอย่างมาก

จากการเยี่ยมบ้าน พอสรุปได้ว่า สถานที่พักอาศัยค่อนข้างสะอาด เนื่องจากอากาศถ่ายเทไม่ สะดวก บรรยากาศภายในบ้านมืด การจัดวางของในบ้านขาดความเป็นระเบียบ ไม่มีสถานที่ สำหรับอ่าน หนังสือหรือทำการบ้าน บรรยากาศภายในบ้านร้อนอบอ้าว สิ่งเหล่านี้อาจทำให้เด็กขาดโอกาสในการทำ ความเข้าใจบทเรียน

๔.๔ การวินิจฉัยการมีพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน

จากข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม ผู้วิจัยวินิจฉัยได้ว่า เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น มีพฤติกรรมก่อน ในชั้นเรียน จากสาเหตุดังต่อไปนี้

๑. พัฒนาการจากบุคลิกภาพไม่เหมาะสมจากการสัมภาษณ์อดีตชีวิตประวัติ แบบสอบถามการ กรอกข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินตนเอง ซึ่งผลรวมจากการทำแบบประเมินตนเอง ได้คะแนนอยู่ที่ ๓๙ คะแนน ซึ่งมีคะแนนอยู่ในระดับ ที่ควรปรับปรุง จากผลการตอบแบบประเมินตนเองดังกล่าว สอดคล้อง กับบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้การควบคุมอารมณ์ตลอดจนการแสดงถึงพฤติกรรมต่างๆ ที่ถูกกระตุ้น อารมณ์โกรธได้ง่ายคือเจ็บ ก้าวร้าว จึงแสดงพฤติกรรมก่อนรังแกล้างเพื่อน ทะเลาะกับเพื่อน มีความ ซึมเศร้า รู้สึกไม่แน่ใจ มีปมด้อย มองโลกในแง่ร้าย มีความหวาดระแวง ปิดตนเองจากโลกภายนอก มี ความเครียดต้องการทำตัวเป็นจุดเด่น ซึ่งบุคลิกดังกล่าวอาจเป็นผลมาจากชีวิตในวัยเด็ก ซึ่งมีการอบรมเลี้ยง ดูในครอบครัวที่ขาดความรัก ความอบอุ่น พ่อแม่ไม่ให้ความรัก ความเอาใจใส่ดูแล เลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนในชั้นเรียน

๒. สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม จากข้อมูล พบว่า สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก่อนในชั้น เรียนของเด็กชายณัฐชัย คำจุ่น คือ สภาพครอบครัวที่บิดามารดาไปทำงานต่างจังหวัด จึงมีเวลาดูแลเอาใจ

ใส่เด็กน้อยลง อีกทั้งอยู่กับตายายก็ตามใจเป็นห่วงนักเรียนมากไม่กล้าหรือไม่ไวใจให้นักเรียนทำงานที่ไม่เกินความสามารถทำให้พฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนไปทั้งที่บ้านและโรงเรียน และอีกหนึ่งปัจจัยคือการไม่ได้ความสนใจหรือยอมรับในตัวของผู้ที่มีต่อตัวเรียนเพื่อนของนักเรียนมักจะมีมองข้ามนักเรียนเสมอเมื่อมีการเสนอแนวความคิดหรือทำกิจกรรมกลุ่ม

๔.๕ การทำสัญญา

ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มเป้าหมายทำข้อตกลงร่วมกันกับครูผู้สอนโดยยึดตามแบบประเมินพฤติกรรมก่อนเรียนในชั้นเรียน เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือลดพฤติกรรมก่อนเรียนของกลุ่มเป้าหมาย และกำหนดบทลงโทษเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมก่อนเรียนในชั้นเรียน ซึ่งอาจจะเป็นการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ หรือ ปรับเงินจำนวน ๑ บาทต่อ ๑ ครั้งที่มีพฤติกรรมก่อนเรียนในชั้นเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับความสมัครใจของตัวนักเรียนว่าจะเลือกบทลงโทษใดที่เหมาะสมที่สุด เพื่อประโยชน์แก่ตัวนักเรียนต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมก่อนเรียนในชั้นเรียน ซึ่งบทลงโทษให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้อง

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ กรณีก่อวินในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในบทนี้ผู้วิจัยขอสรุปผลการศึกษา และเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

จากกรณีศึกษาของ เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น ซึ่งเป็นการศึกษารายกรณีนักเรียนที่มีพฤติกรรมก่อวินในชั้นเรียนจำนวน ๑ คน โดยใช้ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินตนเอง การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน และการทำสัญญา ผลการวิจัยพบว่า

๑. ข้อมูลส่วนบุคคลและครอบครัว

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินตนเอง การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน ทำให้ได้ข้อมูลส่วนบุคคลและครอบครัวของเด็กชายณัฐชัย คำจุ่น ดังนี้

เด็กชายณัฐชัย คำจุ่น เป็นเด็กชายไทยเชื้อสายไทย นับถือศาสนาพุทธ อายุ ๑๓ ปี เกิดวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๙ ส่วนสูง ๑๓๘ เซนติเมตร น้ำหนัก ๓๒ กิโลกรัม รูปร่างค่อนข้างผอม ตัวเล็กกว่าเพื่อนคนอื่นมาก ส่วนสูงอยู่ในระดับเตี้ย ผิวเนื้อดำแดง ผมหวดดำ ตา ๒ ชั้น ใบหน้ารูปไข่ ลักษณะเป็นคนคล่องแคล่ว ร่าเริง แจ่มใส แต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน สุขภาพแข็งแรง อาศัยอยู่กับตา ยาย พ่อกับแม่ไปทำงานต่างจังหวัดนานๆครั้งถึงจะแวะเวียนกลับมาเยี่ยมเยียนบ้านเกิดบ้าง นักเรียนเคยมีประวัติการเจ็บป่วยเป็นโรคที่ต้อหินเมื่อตอนเด็ก

๒. ข้อมูลด้านสุขภาพ

พบว่าเด็กชายณัฐชัย คำจุ่น เป็นเด็กที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ร่าเริง แจ่มใส และจากการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ทราบว่าเด็กชายณัฐชัย เล่นกีฬาฟุตบอล ออกกำลังกายบ้างบางครั้ง ไม่ชอบทานข้าวชอบดื่มนม ซึ่งอาจส่งผลให้ร่างกายได้สารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกายไม่เพียงพอ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออาการเจริญเติบโตของร่างกายส่งผลให้ตนเองนั้นตัวเล็กและมีส่วนสูงอยู่ในระดับเตี้ยเมื่อนำมาเทียบกราฟแสดงอ้างอิงการเจริญเติบโตของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๕๒

๓. ข้อมูลด้านสังคมและการเรียน

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยโดยใช้ การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้าน ทำให้ได้ข้อมูลด้านสังคมและการเรียนของเด็กชายณัฐชัย คำจุ่น ดังนี้

จากการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกด้านสังคมและการเรียน ของเด็กชายณัฐชัย คำ
จุ่นในห้องเรียน ซึ่งเปรียบเทียบกับรายวิชาที่ชอบ คือ คณิตศาสตร์ และ วิชาที่ไม่ชอบ คือ ภาษาอังกฤษ
นั้นนักเรียนมีการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่ต่างกันดังนี้

๑) ในรายวิชาที่ชอบ ตั้งใจฟังครูสอน และจะพยายามถามครูเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่เข้าใจ
พยายามทำความเข้าใจกับเรื่องที่เรียน สังเกตจากการยกมือถามครู และปรึกษากับเพื่อนที่นั่งข้าง ๆ
เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

๒) ในรายวิชาที่ไม่ชอบ ไม่ตั้งใจเรียน แสดงท่าทีเบื่อหน่ายโดยการถอนหายใจบ่อยครั้ง
มองออกนอกหน้าต่าง บางครั้งจะชวนเพื่อนคุย ถ้าเพื่อนไม่คุยด้วยก็จะตะคอกและเอามือเขกหัวเพื่อน
นอกจากนั้นก็จะลุกเดินจากโต๊ะไปทิ้งขยะโดยไม่ได้ขออนุญาตครูผู้สอนแต่อย่างใด

๓) การแสดงพฤติกรรมนอกห้องเรียนเด็กชายณัฐชัย คำจุ่นชอบหยอกล้อเพื่อนมักจะใช้
มือจี๊เอวเพื่อนคนที่อยู่ใกล้เคียง ทั้งขณะเข้าแถวและเลิกแถวเดินขึ้นอาคารเรียน คุณครูเวรกิจกรรมเข้าแถว
เคารพธงชาติสังเกตเห็นต้องเดินไปทักท้วงห้ามปรามอย่างหยอกล้อกันในเวลาต่างๆ

จากการสัมภาษณ์ ตัวนักเรียน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง เพื่อนนักเรียน ทำให้ทราบว่า การแสดงออกหรือการมีพฤติกรรมก่อวินในชั้นเรียน มีสาเหตุมาจากปัญหาในหลายๆด้านซึ่งผู้วิจัย
สรุปได้ดังนี้

๑) ด้านตัวนักเรียน คือ การที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมไม่เข้าใจเวลาสถานที่
ขาดการคิด พิจารณา ตลอดจนการขาดการยอมรับในตนเอง อาจจะมีน้อยใจที่ตัวเองตัวเล็กกว่าเพื่อนคนอื่น
อื่นทั้งอยู่ที่บ้านและอยู่ที่โรงเรียนก็ไม่ได้รับการเอาใจใส่ได้เท่าที่ควร

๒) ด้านครอบครัว เนื่องจากบิดามารดาหย่าร้างกัน และต่างแยกกันไปทำงานต่างจังหวัด
ทำให้เด็กชายณัฐชัยต้องอาศัยอยู่กับตายาย ซึ่งอาจทำให้ไม่ได้รับความอบอุ่นที่เพียงพอ ทั้งยังถูกตายายเลี้ยง
ดูมาด้วยความทะนุถนอมตามใจปล่อยปะละเลยจึงทำให้เกิดการแสดงออกถึงพฤติกรรมก่อวินที่นำไปสู่
การเรียกร้องความสนใจได้

๓) ด้านสิ่งแวดล้อม จากสถานที่อยู่อาศัย เพื่อนร่วมห้อง และนักเรียนคนอื่นๆในชั้นเรียน
ที่มีมุมมองนักเรียนในด้านลบอยู่พอสมควรจึงเป็นการยากที่จะทำให้ได้รับความสนใจ เข้าใจในพฤติกรรม
ของเด็กชายณัฐชัยได้ ทั้งยังมีสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนที่ไม่ดีเพราะชอบหยอกล้อเพื่อนคนอื่นๆในหลายๆเวลา
เช่น ขณะที่ครูผู้สอนกำลังสอนทำให้เพื่อนไม่สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนต่อได้หรือเรียนไม่
เข้าใจ

จากการเยี่ยมบ้าน จากการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนได้มีโอกาสสัมภาษณ์พูดคุยสอบถาม
ถึงประเด็นต่างๆทำให้ทราบว่า เด็กชายณัฐชัยเวลาอยู่ที่บ้านก็อยู่ที่โรงเรียนมีพฤติกรรมที่ต่างกันไม่มาก
นักคือเป็นคนพูดจาเสียงดังฟังชัด ติดเกมส์และชอบดูคลิปวิดีโอตลกจากสื่อโซเชียลมีเดีย และขณะอยู่ที่
บ้านไม่ค่อยให้นักเรียนช่วยทำงานบ้านเพราะกลัวนักเรียนจะทำไม่ไหว นักเรียนไม่ชอบกินข้าว และกินไม่
ตรงเวลา บางครั้งในหนึ่งวันไม่กินข้าวเลยก็มีแต่ดื่มมกกล่องทั่วไปแทน ผู้ปกครองยังเล่าอีกว่าตั้งความหวัง

ไว้กับหลานชายคนนี้นี้มากเพราะทั้งครอบครัวมีหลานอยู่เพียงคนเดียว จึงรักและทะนุถนอมเด็กชายนี้ด้วย
คำจูนเป็นอย่างมาก

๔. การวินิจฉัยการมีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ซึ่งทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ
การวิจัยและประโยชน์ที่ว่าจะได้รับดังนี้

๑) ได้ศึกษาพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียน
บ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยได้ศึกษาถึงปัญหา ปัจจัย
ที่ส่งผมให้เด็กชายณัฐชัย คำจูน มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน

๒) ได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
โรงเรียนบ้านสองคอนศิริคุรุราษฎร์ ตำบลบ้านขาม อำเภอ น้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

๕. การทำสัญญา

การให้ความช่วยเหลือแก่เด็กชายณัฐชัย คำจูน คือ ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มเป้าหมายทำข้อตกลง
ร่วมกันกับครูผู้สอนโดยยึดตามแบบประเมินพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมหรือลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนของกลุ่มเป้าหมาย และกำหนดบทลงโทษเมื่อนักเรียน
มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน ซึ่งอาจจะเป็นการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ หรือ ปรับเงินจำนวน ๑
บาทต่อ ๑ ครั้งที่มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับความสมัครใจของตัวนักเรียนว่าจะเลือก
บทลงโทษใดที่เหมาะสมที่สุด เพื่อประโยชน์แก่ตัวนักเรียนต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน
ซึ่งบทลงโทษให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้อง

จากการทำสัญญาสรุปได้ว่าเด็กชายณัฐชัย คำจูน มีความเข้าใจและสามารถยอมรับตนเอง
ตามสภาพความเป็นจริงที่เคยแสดงพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน สามารถหาวิธีการสนองความต้องการ
ของตนเองโดยไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้อื่น นอกจากนี้ยังรู้จักแยกแยะสิ่งที่ถูกและสิ่งที่ผิด แล้วเลือก
กระทำในสิ่งที่ ถูกต้องเหมาะสม สามารถประเมินพฤติกรรมตนเองและลดหรือยุติพฤติกรรมก่อกวนในชั้น
เรียนในการเรียนวิชาที่ไม่ชอบได้

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากการวินิจฉัยพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน ซึ่งผลจากการศึกษารายกรณี
เกิดจากสาเหตุหลายประการ พอสรุปสาเหตุและอภิปรายผลได้ดังนี้

๑) ด้านตัวนักเรียน คือ หลังจากผู้วิจัยได้ให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมก่อกวน
ในชั้นเรียน โดยตรงด้วยการให้คำปรึกษา การสอบถามตลอดจนการรับฟังปัญหา ความต้องการของตัว
นักเรียน โดยเน้นให้เด็กชายณัฐชัย คำจูน ได้ระบายความรู้สึกโดยเล่าถึงชีวิตในอดีตและชีวิตในปัจจุบัน
เพื่อให้เขาเกิดความรู้สึกผ่อนคลาย อบอุ่น ไร้กังวล และช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนก็
ลดลงจากการสอบถามเพื่อนนักเรียนแกล้งเพื่อนน้อยลง ตั้งใจเรียนในรายวิชาที่ไม่ชอบมากขึ้น

๒) ด้านครอบครัว ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานบ้าน บ้างเพราะบางครั้งนักเรียนอาจจะเครียดจากการเรียน การทำงานบ้านเป็นการช่วยผ่อนคลายความคิด และลดการที่มีจิตหมกหมุ่นจดจ่อกับสิ่งที่เกิดขึ้นที่โรงเรียนได้ ผู้ปกครองควรให้ความสนใจไม่ตามใจ นักเรียน ควรใช้เหตุผลและทำตัวให้เสมือนเพื่อนของนักเรียนในยามที่นักเรียนประสบปัญหาจะได้กล้าที่จะปรึกษาปัญหาที่เกิดขึ้น

๓) ด้านสิ่งแวดล้อม จากสถานที่อยู่อาศัย เพื่อนร่วมห้อง และนักเรียนคนอื่นๆในชั้นเรียน ที่มีมุมมองนักเรียนในด้านลบอยู่พอสมควรจึงเป็นการยากที่จะทำให้ได้รับความสนใจ เข้าใจในพฤติกรรมของเด็กชายณัฐชัยได้ ทั้งยังมีสัมพันธ์ภาพกับเพื่อนที่ไม่ดีเพราะชอบหยอกล้อเพื่อนคนอื่นๆในหลายๆเวลา เช่น ขณะที่ครูผู้สอนกำลังสอนทำให้เพื่อนไม่สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนต่อได้หรือเรียนไม่เข้าใจ ทำให้หลายๆครั้งที่ต้องแสดงความคิดเห็นเพื่อนๆจึงมักจะเินความคิดเห็นของเด็กชายณัฐชัยอยู่เสมอๆ ซึ่งอาจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ไม่มีใครยอมรับความคิดเห็นส่งผลให้แสดงออกถึงพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนได้

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะทั่วไป

๑.๑ ข้อเสนอแนะต่อตัวนักเรียน

๑.๑.๑ ควรยอมรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนทำความเข้าใจและปรับตัวให้เข้ากับสภาวะความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

๑.๑.๒ เรียนรู้วิธีการควบคุมอารมณ์ของตนเอง ตลอดจนสามารถแสดงอารมณ์ออกมาอย่างเหมาะสม

๑.๑.๓ ฝึกทักษะการสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่นไปในทางสร้างสรรค์ให้มากขึ้น

๑.๑.๔ การสร้างความมั่นใจและเสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ตนเอง โดยการพัฒนาความสามารถของตนเองที่มีอยู่ให้มากขึ้น เพื่อเป็นพลังในการดำเนินชีวิตต่อไป

๑.๑.๕ มีเป้าหมายในการดำรงชีวิต มีความมานะพยายามที่จะฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ และสร้างกำลังใจในชีวิตให้กับตนเอง

๑.๑.๖ มองโลกในแง่ดี เผชิญปัญหา สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในสังคมได้อย่างเหมาะสม

๑.๒ ข้อเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำวิชาตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนควรยอมรับและเข้าใจในพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ให้ความสนใจ ติดตาม เอาใจใส่ต่อผู้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ให้กำลังใจ แนะนำสิ่งๆที่ถูกต้องเหมาะสมและดีงาม เพื่อผู้รับการศึกษาจะได้เกิดความ รู้สึกที่ดี ว่างใจที่จะมาขอคำปรึกษามากขึ้น

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๒.๑ ควรทำการศึกษารายกรณี เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอื่น ๆ เช่นการติดยาเสพติด ความเป็ยงเบนทางเพศ ปัญหาด้านการศึกษา ปัญหาการหย่าร้าง เป็นต้น

๒.๒ การศึกษารายกรณี ควรศึกษาต่อเนื่องเป็นเวลานานมากเท่าใดยิ่งได้ผลดีมากดังนั้นจึง ควรเพิ่มระยะเวลาในการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. (๒๕๒๗). การศึกษาบุคคลเป็นรายกรณี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- (๒๕๓๐). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ธวัชวรรณ พิมพ์งาม. (๒๕๓๘). การศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่มีปัญหาการปรับตัว โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระบรมราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรวิมล ประทุมพรรัตน์. (๒๕๓๐). การเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- นันทนา จูหังคะ. (๒๕๒๗). การศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนระดับ ป.กศ.ต้น ที่ออกฝึกสอนต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียนและการสร้างแบบจำลองของปัญหา (Simulation) เพื่อใช้ฝึกสอนนักศึกษาในการคิดแก้ปัญหาทำก่อนออกฝึกสอน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นันทิกา แยมสรवल. (๒๕๒๙). การศึกษาเฉพาะกรณี. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปาริชาติ หม่อมถวิล. (๒๕๔๓). การศึกษาพฤติกรรมก่อนเรียนในชั้นเรียนและโครงการการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมก่อนเรียนในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนคลองกุ่ม กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประเทือง ภูมิภัทราคม. (๒๕๒๙). ผลของการเสริมแรงทางบวกปรับพฤติกรรมก่อนเรียนในห้องเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ศึกษาในแง่ของการแผ่ขยายข้ามพฤติกรรม สภาพการณ์ และการคงอยู่ของพฤติกรรม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาพรรณ นาคข้าพันธ์. (๒๕๓๗). ผลของการให้คำปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยมเพื่อลดพฤติกรรมก่อนเรียนในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนประจันต์อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผดุง อารยวิญญู. (๒๕๒๘). เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : แวนแก้ว.
- พนม ลัมอารีย์. (๒๕๓๐). การเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- พรชูลี อาชาวอำรุง และสงบ ลักษณะ. (๒๕๑๙). ขนาดและประชากรปีโตย. กรุงเทพฯ : แพร์พิทยา.

- พรหมธิดา แสนคำเครือ. (๒๕๒๘). **การแนะแนวเบื้องต้น**. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- ภรณ์ อินทศร. (๒๕๓๕). **แบบวัดแนวความเป็นครู** : ประสิทธิภาพในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เยาวภา กันทรวิชากุล. (๒๕๓๐). **ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนป่าโมกวิทยาคม จังหวัดอ่างทอง**.ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่งทิพย์ ยอดประดู่. (๒๕๓๗). **การศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ที่มีพฤติกรรมก่อวณในชั้นเรียน**. ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ลัดดา แซ่ป้ง. (๒๕๓๐). **การใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพเพื่อลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี**.ปริญญา นิพนธ์ ก ศ . ม . (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริลักษณ์ รักษาทรัพย์. (๒๕๓๔). **การเปรียบเทียบผลของการใช้หลักฟรีแมคกับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนรักษาทรัพย์พิทยากร อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี**.ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่าย เอกสาร.
- Boldstad, Orin D. Stephen M. and Johnson. (๑๙๗๒, March). "Self-Regulation in theModificationof Disruptive Classroom Behavior," Journal of Applied BehaviorAnalysis. ๕(๓) : ๔๔๓- ๔๕๔.O’Leary, K. Daniel and others. (๑๙๘๗). Behavior Therapy : Application and Outcome.๒nd ed. Englewood Cliffs N.J. : Prentice-Hall.
- Veroff, J. (๑๙๖๙). "Social Comparison and the Development of Achievement Motivation,"In Achievement Related Motives in Children. Edited by O.P. Smith New York :Russell Sage.

ภาคผนวก

แบบสอบถามแบบข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมข้อความในแบบสอบถาม ให้ตรงกับความเป็นจริงที่สุด

ตอนที่ ๑ ประวัติส่วนตัวและครอบครัวของข้าพเจ้า

๑. ชื่อ..... นามสกุล..... เพศ..... กำลังเรียนอยู่ชั้น..... นับถือศาสนา..... เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... เกิดวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... อายุ..... ปีเดือน

๒. สถานที่เกิด..... ถนน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... โทรศัพท์..... อยู่บ้านตนเองหรือบ้านเช่า..... มีห้องส่วนตัวหรือไม่.....

๓. บิดาชื่อ..... นามสกุล..... อายุ..... ปี อาชีพ..... รายได้เฉลี่ยเดือนละ..... บาท สถานที่ทำงาน โทรศัพท์..... มารดาชื่อ..... นามสกุล..... อายุ..... ปี อาชีพ..... รายได้เฉลี่ยเดือนละ..... บาท สถานที่ทำงาน โทรศัพท์.....

๔. บิดามารดาของนักเรียน (เขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ) อยู่ด้วยกัน บิดาสมรสใหม่ แยกกันอยู่ บิดาถึงแก่กรรม หย่ากัน มารดาสมรสใหม่ มารดาถึงแก่กรรม

๕. นักเรียนอาศัยอยู่กับ บิดามารดา บิดาและมารดาเลี้ยง บิดา มารดาและบิดาเลี้ยง มารดา บิดามารดาบุญธรรม อื่น ๆ (ระบุ).....

๖. ผู้ปกครองชื่อ..... นามสกุล..... เกี่ยวข้องกับ นักเรียนโดยเป็น..... อายุ.....ปี อาชีพ..... รายได้เฉลี่ยเดือนละ.....บาท

๗. นักเรียนได้ค่าใช้สอยประจำวันจาก..... ประมาณวันละ.....บาท

๘. นักเรียนมีพี่น้องเกิดจากบิดามารดาเดียวกัน..... คน ชาย..... คน หญิง..... คน

นักเรียนมีพี่น้องเกิดจากบิดากับภรรยาอื่น ๆ..... คน ชาย..... คน หญิง..... คน

นักเรียนมีพี่น้องเกิดจากมารดากับสามีอื่น ๆ..... คน ชาย..... คน หญิง..... คน

๙. พี่น้องของนักเรียนรวมทั้งตัวนักเรียนเรียงตามลำดับดังนี้ คนที่ อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ

คนที่ ๑ ชื่อ/สกุล.....อายุ.....เพศ.....การศึกษา.....อาชีพ.....
คนที่ ๒ ชื่อ/สกุล.....อายุ.....เพศ.....การศึกษา.....อาชีพ.....
คนที่ ๓ ชื่อ/สกุล.....อายุ.....เพศ.....การศึกษา.....อาชีพ.....
คนที่ ๔ ชื่อ/สกุล.....อายุ.....เพศ.....การศึกษา.....อาชีพ.....

๑๐. เพื่อนนักเรียนที่อยู่บ้านใกล้ซิดที่สุดที่จะติดต่อได้สะดวก

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ตอนที่ ๒. ข้อมูลด้านสุขภาพ

คำชี้แจงให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เหมาะสมกับนักเรียน และเติมข้อความใน ช่องว่างตามความเป็นจริง

๑. สุขภาพของข้าพเจ้าในขณะนี้ () ดีมาก () ดี () พอใช้ () ไม่ดีเลย

๒. ข้าพเจ้าเคยเจ็บป่วยอย่างหนักมาก่อน () เคย () ไม่เคย

ถ้าเคยบอกชื่อโรค.....อายุขณะเป็นโรค.....ปี

๓. ข้าพเจ้าเคยเป็นโรคเรื้อรังมาก่อน () เคย () ไม่เคย

ถ้าเคยบอกชื่อโรค.....อายุขณะเป็นโรค.....ปี

๔. ข้าพเจ้าเคยประสบอุบัติเหตุร้ายแรงมาก่อน () เคย () ไม่เคย

ถ้าเคยบอกด้วยว่าเป็นอุบัติเหตุอะไร.....เมื่ออายุ.....ปี

๕. ข้าพเจ้าเคยเป็นลมวิงเวียนศีรษะบ่อย ๆ () เป็นเสมอ () เป็นบาง () ไม่เคยเป็น

๖. ข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับโรคประสาท () มีปัญหา () ไม่มีปัญหา

๗. ข้าพเจ้าต้องใช้แว่นสายตาในขณะนี้ () ใช้เป็นประจำ () ใช้บ้าง () ไม่ต้องใช้

๘. ข้าพเจ้าไม่เคยใช้แว่นสายตามาก่อนเลย แต่คิดว่าจำเป็นต้องใช้ () จำเป็นมาก () จำเป็น () ไม่จำเป็น

๙. ในเรื่องการพูดข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็น () พูดคล่อง () พูดไม่คล่องหรือพูดซ้ำ () พูดติดอ่าง

๑๐. ข้าพเจ้าได้ยินชัดเจน () ชัดเจนดี () ไม่ค่อยชัดเจน

๑๑. ตามปกติข้าพเจ้านอนวันละ () ๔-๖ ชั่วโมง () ๖-๘ ชั่วโมง () ๘-๑๐ ชั่วโมง

๑๒. โรคประจำตัวของข้าพเจ้าที่เป็นอยู่เสมอ คือ.....

๑๓. ในบางครั้งข้าพเจ้าวิตกกังวลอย่างมากเกี่ยวกับสุขภาพขณะนี้ () วิตก () ไม่วิตก

๑๔. ขณะนี้ข้าพเจ้าสูง..... เซนติเมตร น้ำหนัก..... กิโลกรัม

๑๕. ตรวจสอบสุขภาพปีละ..... ครั้ง ครั้งสุดท้ายได้ตรวจร่างกายเมื่อ..... ตรวจที่

๑๖ อื่นๆ ที่ต้องการบอกเกี่ยวกับสุขภาพ

ตอนที่ ๓ ข้อมูลด้านสังคมและการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่เหมาะสมกับนักเรียน

๑. ที่อยู่ของครอบครัวของข้าพเจ้า () บ้านบิดามารดา () บ้านญาติ () บ้านเช่า และอื่น ๆ อธิบาย.....

๒. ความรู้สึกของข้าพเจ้าต่อที่อยู่อาศัย () ชอบมาก () ชอบ () ไม่ชอบเลย

๓. เพื่อน ๆ มาเที่ยวหรือเยี่ยมเยียนข้าพเจ้า () มาบ่อย ๆ () มาบ้าง () ไม่มาเลย

๔. ข้าพเจ้าชอบให้เพื่อนมาบ้าน () ชอบให้มาเสนอ () ชอบให้มาบ้างเป็นครั้งคราว () ไม่ชอบให้มาเลย

๕. ความรู้สึกของข้าพเจ้าเมื่อสมาคมกับเพื่อน ๆ

๖. ความรู้สึกของเพื่อนที่มีต่อข้าพเจ้า.....

๗. ข้าพเจ้าได้รับอนุญาตให้ตัดสินใจด้วยตนเอง () ใช่ () ไม่ใช่

๘. ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ () ใช่เป็นประจำ () ใช่บ้าง () ไม่ใช่เลย

๙. ข้าพเจ้าชอบฟังวิทยุ () ชอบฟังเป็นประจำ () ชอบฟังบ้าง () ไม่ชอบฟังเลย

๑๐. ข้าพเจ้าชอบดูโทรทัศน์ () ดูเป็นประจำ () ดูบ้าง () ไม่ได้ดูเลย

๑๑. ข้าพเจ้าชอบดูภาพยนตร์ () ดูบ่อย () บางครั้ง () ไม่ได้ดูเลย

๑๒. ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือประเภท

() ผจญภัย () ลึกลับ () รักใคร่ () ตลกขบขัน () วิทยาศาสตร์ () กีฬา () ชีวิตประวัติ

๑๓. ข้าพเจ้าชอบเล่นกีฬากลางแจ้ง () ชอบมาก () ชอบ () ไม่ชอบเลย กีฬากลางแจ้งที่ข้าพเจ้าชอบมากที่สุดคือ.....

๑๔. งานอดิเรกของข้าพเจ้า คือ.....

๑๕. วิชาที่ชอบเรียนที่สุด คือ.....เพราะ.....

๑๖. วิชาที่ไม่ชอบเรียน คือ.....เพราะ.....

๑๗. ในอนาคตข้าพเจ้าคิดว่าจะประกอบอาชีพ.....เพราะ.....

๑๘. ความรู้สึกของข้าพเจ้าเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในโรงเรียนนี้

.....
.....

๑๙. ปัญหาหรือความไม่สบายใจที่ข้าพเจ้าต้องการได้รับความช่วยเหลือ

๑. ๒. ๓. ๔.....

๒๐. ความสัมพันธ์ของข้าพเจ้าต่อเพื่อนร่วมห้อง

.....
.....

แบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน

วันที่...../...../.....

ชื่อครูที่ไปเยี่ยม.....

ชื่อนักเรียน..... อายุ.....ปี ชั้น.....

ชื่อครูประจำชั้น.....

ชื่อบิดา.....อายุ.....ประกอบอาชีพ.....

ชื่อมารดา.....อายุ.....ประกอบอาชีพ.....

ชื่อผู้ปกครอง.....อายุ.....ประกอบอาชีพ.....

ที่อยู่.....

1. บรรยายรูปร่างลักษณะภายนอกตัวบ้านและบริเวณสนามหญ้า.....

2. บรรยายลักษณะภายในบ้าน.....

๓. เจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน.....

๔. เจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อสถาบันการศึกษา.....

๕. พฤติกรรมของนักเรียนขณะอยู่ที่บ้าน

๖. ความคาดหวังของผู้ปกครองที่อยากให้ช่วยเหลือนักเรียน

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายวีระพล บุตรจันทร์

วัน เดือน ปีเกิด ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๓๙

ที่อยู่ปัจจุบัน ๑๐๘ หมู่ ๒ บ้านหนองตุม ตำบลหนองตุม อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัด
ขอนแก่น ๔๐๐๐๐

ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถานศึกษา	ปีสำเร็จการศึกษา
ประถมศึกษา	โรงเรียนหนองตุมหนองสูงเหลี่ยม	๒๕๕๓
มัธยมศึกษา	โรงเรียนกัลยาณวัตร	๒๕๕๘
ปริญญาตรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น	๒๕๖๓